setmanari de comunicació
Núm 312 10 d'abril de 2013 **1,70€**

Guillem Agulló, vint anys d'impunitat feixista al País Valencià

PÀGINES 2-4

6-7 Les **investigadores en formació** lluiten perquè l'administració els reconegui l'estatus de treballadores

9 El nou comissari en cap dels **Mossos** es va trucar 225 vegades amb un 'narco' imputat per suborn a funcionari

14-15 La regió grega de la **Calcídica** s'aixeca contra l'expansió de l'activitat minera a la zona

17 La visió particular del fotoperiodista **Paco Elvira**, mort 'un dia de març' en un penyasegat del Garraf

LLUÍS RÀFOLS

ESTIRANT DEL FIL

Han passat dues dècades des que l'independentista Guillem Agulló va ser assassinat per un grup de nazis a Montanejos, però la violència de l'extrema dreta al País Valencià continua sent un problema sense resoldre. Convertit en un símbol de la lluita antifeixista, la seva mort també és el paradigma de la impunitat amb què s'han pogut perpetrar els atacs ultres. L'autor de la punyalada que va acabar amb la vida del jove de Burjassot només va estar quatre anys a la presó i, després, ha continuat vinculat a organitzacions neonazis.

DRETS // ACCIÓ POPULAR CONTRA LA IMPUNITAT RECLAMA LA CREACIÓ D'UNA FISCALIA PER DELICTES D'ODI

Dues dècades sense Guillem símbol de la lluita antifeixista

Miquel Ramos
València
@Miquel_R

La primavera de 1993 sempre s'ha recordat com una fita trista a Burjassot, arran de la mort de dos fills d'aquell poble de l'Horta Nord, separat de la ciutat de València només per un carrer, fet que va marcar la història del País Valencià per sempre. Primer fou Vicent Andrés Estellés, el gran poeta valencià, que va morir el 27 de març. Quinze dies després, un jove de divuit anys, Guillem Agulló, va ser assassinat per un grup de nazis a Montanejos (Alt Millars) d'una ganivetada al cor. Tots dos van passar a formar part, per casualitat, de la història d'un país que renaixia després dels foscos anys de la dictadura franquista i de la inacabada transició. Inacabada perquè Estellés continuava sent objectiu dels atacs de l'extrema dreta espanyolista -que també atemptava contra Joan Fuster, Sanchis Guarner i tants altres- i perquè Guillem Agulló fou assassinat, precisament, per oposar-se a aquests residus del passat feixista que alguna gent ja creia superats. Res més lluny de la realitat: Agulló esdevingué la prova que demostrava la vigència del feixisme més criminal a casa nostra, amanit per una sospitosa indolència institucional i per un seguit d'esdeveniments que, al llarg d'aquests vint anys, han demostrat la impunitat eterna de l'extrema dreta al País Valencià.

Arran es va concentrar a les portes de l'Audiència Provincial de Barcelona per recordar el vintè aniversari de l'assassinat de Guillem Agulló el 15 de març d'enguany / ARRAN

Agulló esdevingué la prova que demostrava la vigència del feixisme més criminal a casa nostra

Guillem era militant de l'organització independentista Maulets i del col·lectiu antiracista SHARP i era habitual veure'l al Kasal Popular del carrer Flora, una casa okupada que fou l'escola política de moltes joves d'aquells primers anys 90, a cavall entre el darrer govern del PSOE i la conquesta (fins encara hui) de l'Ajuntament de València i la Generalitat Valenciana per part del PP. Al mateix temps, però, els sectors caducs franquistes van passar el relleu als nous cadells de l'extrema dreta, més semblants als seus homòlegs europeus i encarnats pels nous moviments *skinheads* neonazis, que poc abans ja havien protagonitzat terribles crims com el de Sònia, una jove transsexual assassinada a colps a Barcelona l'any 1991, o el de Lucrecia Pérez, una migrant dominicana assassinada a trets a Madrid per un grup de feixistes, entre els quals hi havia un guàrdia civil.

ACCIÓN RADICAL

València s'havia convertit en un centre operatiu important d'un dels grups nazis més actius a l'Estat, que ja feia cinc anys que protagonitzava agressions i que, el 1992, va organitzar el primer Concierto por la raza, que va reunir uns quants centenars de caps rapats vinguts d'Europa. Acción Radical s'havia presentat al públic durant la vaga general de 1988 portant una pancarta en català decorada amb una creu cèltica on es podia llegir: *Contra el capital, lluita radical*. Segons publicà llavors el setmanari *El Temps*, en una de les revistes d'Acción Radical, apareixia com a adreça de contacte el despatx de Levantina de Seguridad -l'empresa de l'advocat ultra José Luís Roberto, actual líder d'España 2000- situat a la Gran Via de València.

La nit de l'11 d'abril, Guillem Agulló es trobava a Montanejos amb una colla d'amics passant les vacances de pasqua quan un grup de nazis de València es va dirigir directament contra ell. Entre tres persones, el van subjectar perquè Pedro Cuevas li assestés una ganivetada mortal al cor. Immediatament van marxar cridant "*Arriba España*", mentre els amics d'Agulló intentaven buscar ajut. La policia no va detindre ningú aquella nit ni el dia següent. Els agressors es van entregar voluntàriament dies després.

El judici es va celebrar dos anys després, sota un clima convuls on es mesclava la indignació de gran part de la societat valenciana per aquest crim i les constants agressions feixistes i la incessant activitat dels grups nazis a València. La policia va carregar vàries vegades contra les amistats i les familiars de Guillem Agulló que es concentraven a les portes de l'Audiència de Castelló on se celebrava el judici i fins i tot va aturar un dels auto-

4
anys de presó són els que va complir Pedro Cuevas, l'ultra que va assassinar Guillem Agulló d'una ganivetada. Havia estat condemnat a setze anys

30
organitzacions socials, culturals i polítiques formen part d'Acció Popular Contra la Impunitat, una plataforma que, des de 2007, denuncia la violència ultradretana

1976
la llibreria Tres i Quatre ja acumulava set atemptats amb explosius, una pràctica habitual de l'extrema dreta durant la 'Batalla de València'

Agulló,

busos organitzats per Maulets per desplaçar-se al judici des de València per fitxar totes les assistents. L'objectiu de la defensa fou despolititzar el crim, una versió que també van mantenir el PSOE i el PP, que no volien que el problema de la violència feixista els esquitxés. I aquesta fou la versió que acceptà el jutge: havia sigut una baralla entre joves amb un desenllaç dramàtic. Res més. Setze anys de presó per només un dels imputats, Pedro José Cuevas Silvestre. La resta, absolts. Cuevas només compliria quatre anys. Maulets, que exercia l'acusació popular, va decidir abandonar el judici com a senyal de protesta per com s'estava instruint el cas. Mentrestant, el diari de la dreta valenciana *Las Provincias*, llavors dirigit per la ultradretana Maria Consuelo Reyna, es dedicava a criminalitzar Guillem Agulló i el seu entorn, rematant-lo a cada notícia.

Els sectors franquistes van passar el relleu als nous cadells de l'extrema dreta als anys 90

UN CRIM POLÍTIC

Anys després, la versió oficial de l'assassinat de Guillem es desmuntava. L'any 2005, la Guàrdia Civil va desarticular una organització nazi al País Valencià, el Frente Antisistema (FAS), que es dedicava, segons la nota de la *Benemérita*, a vendre armes prohibides i organitzar caceres contra immigrants i militants d'esquerres. L'*operació Panzer* va permetre detenir 27 persones, entre elles, l'assassí de Guillem Agulló. Segons conta el periodista valencià Joan Cantarero al seu llibre *La huella de la bota*, Cuevas era un dels responsables de fabricar punys americans. La seva detenció evidenciava el caràcter polític del crim i tornava a posar el nom d'Agulló als titulars de premsa. I per si no en teníem prou, dos anys després, l'any 2007, aquest mateix personatge es va presentar a les eleccions a les llistes del partit nazi Alianza Nacional (AN) al poble de Xiva (Foia de Bunyol).

Arsenal del Frente Antisistema confiscat per la Guàrdia Civil l'any 2005

Havien passat quasi quinze anys del crim, però la societat valenciana no havia oblidat. Es va convocar una roda de premsa a València -que va comptar amb la presència de representants del PSPV, d'EUPV, del BNV, Maulets, d'ACPV, la Intersindical i altres organitzacions- per demanar la il·legalització d'aquest partit. A més, el País Valencià continuava patint l'assetjament de l'extrema dreta arreu del territori, amb bombes contra seus polítiques, agressions, boicots a actes culturals i altres accions, que, des del franquisme, s'han succeït sense que hi haja hagut detencions ni condemnes. És per això que distintes organitzacions van decidir fer un pas endavant aprofitant la nova imputació de l'assassí de Guillem Agulló al *cas Panzer* i es van presentar com a acusació popular al judici, que, encara hui, vuit anys després, no té data de celebració.

Vuit anys després, el judici pel 'cas Panzer' encara no té data de celebració

Aquests col·lectius van formar la plataforma Acció Popular Contra la Impunitat, que reuneix més de 30 organitzacions socials, culturals, polítiques i sindicals i a la qual s'ha adherit, també, l'Ajuntament de Burjassot. La plataforma va fer arribar al Congrés espanyol i a la Comissió Europea les seues denúncies sobre els atacs impunes de l'extrema dreta, entre els quals es compten més d'una vintena d'atemptats amb explosius contra ONG i seus polítiques, agressions contra immigrants, mesquites, joves d'esquerres i independentistes i boicots habituals de grups ultres contra actes considerats *catalanistes*.

EL NAIXEMENT D'UN SÍMBOL

Des dels seus inicis, aquesta plataforma ha reivindicat la creació d'una fiscalia per delictes d'odi com la que ja funciona a Barcelona, a més d'investigacions rigoroses sobre els greus atemptats registrats els darrers anys, dels quals encara no s'ha esbrinat l'autoria. També ha fet arribar informes als successius ministres de l'Interior espanyols i a les delegades del govern i sempre ha obtingut la mateixa resposta: no n'hi ha per tant; les forces i els cossos de seguretat de l'Estat estan treballant de valent. Fins i tot el delegat del govern a qui es va traslladar la preocupació pels atemptats l'any 2009, Ricardo Peralta (PSOE), negà que la situació fos preocupant i afirmà que, malgrat els atacs, es vivia una absoluta "normalitat democràtica", unes declaracions que van indignar encara més les víctimes.

Pedro Cuevas, l'assassí de Guillem Agulló

Ara que fa vint anys de l'assassinat de Guillem Agulló, finalment, el fiscal ha fet arribar la seua qualificació del *cas Panzer*, cosa que fa pensar que el judici no està massa lluny. Mentrestant, els amics i amigues de Guillem Agulló esperen i recorden que allò que van cridar una i milers de vegades, era cert: ni oblit ni perdó. Potser Estellés, si hagués estat viu, hauria escrit alguns versos al seu veí. Però ha sigut la societat valenciana i, per extensió, dels Països Catalans qui ha mantingut viu el record del jove antifeixista dedicant-li un carrer a Sallent a iniciativa de la CUP -que també el va proposar simbòlicament com a vicepresident al Parlament de Catalunya- o nombroses cançons per part de diversos grups de música en català. Guillem Agulló ha esdevingut un símbol per a tota una generació que ha fet d'aquell cas la bandera de la lluita antifeixista. Per això l'extrema dreta l'esmenta sovint de manera insultant per provocar l'esquerra. És la seua advertència habitual, ja que saben que matar un jove d'esquerres, lamentablement, resulta molt barat al País Valencià.

L'alcalde de Burjassot, denunciat per España2000 per "incitació a l'odi"

El periodista i batlle de Burjassot per Compromís Jordi Sebastià, que setmanes enrere havia denunciat l'assetjament ultradretà que rebia per Internet, ha sigut imputat per "incitació a l'odi" pel fet d'haver impedit que membres del partit feixista España2000 instal·laren una parada sense permís davant l'ajuntament. Es dóna el cas que, durant els anys 90, Sebastià va escriure a la revista El Temps sobre les trames ultres al País Valencià i ja fou denunciat pel líder d'aquest partit, José Luís Roberto, a qui va guanyar el judici per atemptat contra l'honor.

ESTIRANT DEL FIL

DRETS // DES DELS ANYS SETANTA S'HAN SUCCEÏT ELS ATACS DE L'EXTREMA DRETA, MENTRE QUE LES SENTÈNCIES CONDEMNATÒRIES SÓN GAIREBÉ INEXISTENTS

De la 'Batalla de València' fins hui: cronologia de la impunitat

M. R.
@Miquel_R

La *Batalla de València* és el nom amb què es coneix el període que abraça els darrers anys del franquisme i la transició, durant els quals l'extrema dreta espanyolista va atiar l'anticatalanisme més visceral per evitar la construcció nacional dels Països Catalans i del mateix País Valencià promovent la configuració d'una identitat valenciana espanyolista i folklòrica enfrontada al suposat *imperialisme català* que pretenia usurpar la personalitat valenciana. Aquest monstre, nodrit per la UCD i per diaris com *Las Provincias* i secundat per l'extrema dreta i altres sectors socials moguts per un sentiment regionalista, ha estat exercint la violència i la coacció contra tot allò sospitós de ser catalanista fins a l'actualitat, des de la Universitat de València fins a les botigues que retolaven en valencià. La violència constant contra càrrecs públics, escriptors, artistes i militants de l'esquerra del període preautonòmic fou el xantatge que condicionà fins hui la configuració simbòlica i la *identitat oficial* valenciana. Un èxit de la dreta i del nacionalisme espanyol que rau en l'enfrontament identitari entre gent valenciana, amanit amb una història inacabada de violència i impunitat.

Concentració de la plataforma Acció Popular Contra la Impunitat davant les Corts Valencianes el el 9 de novembre de 2011, Dia Internacional contra el feixisme / MIQUEL RAMOS

La violència de l'extrema dreta ha condicionat la construcció de la 'identitat oficial' valenciana

El 1976, la llibreria Tres i Quatre -que té el rècord d'ésser la llibreria que ha patit més atacs a tot Europa- ja havia sigut objecte de set atemptats amb explosius. Altres llibreries com La Araña i Set i mig o els domicilis dels escriptors Manuel Sanchis-Guarner i Joan Fuster, de l'alcalde de València Martínez Castellano i del president del Consell pre-Autonòmic Josep Lluís Albinyana, així com els llocs on se celebraven aplecs sobiranistes, també van ser objectiu de les bombes de l'extrema dreta entre 1978 i 1979. Però no hi va haver cap detenció. L'assassinat del jove comunista Miquel Grau a mans d'un membre de Fuerza Nueva el 1977 a Alacant ja assenyalava que el preu de matar un militant d'esquerres era molt baix. Dels dotze anys a què fou condemnat l'ultra Miguel Ángel Panadero Sandoval, només en compliria quatre, gràcies a l'indult parcial d'Íñigo Cavero, ministre de Justícia d'Adolfo Suárez.

Quinze anys després, passada la tempesta de la transició, els moviments feixistes prenen noves formes. És l'hora dels grups neonazis i nacional-revolucionaris com Acción Radical (AR), desarticulat l'any 1995 a València i on militava l'actual líder de Democracia Nacional (DN), Manuel Canduela. El judici es va tancar amb una condemna pactada amb la fiscalia de dos mesos de presó pels principals acusats, tot i que, durant vuit anys, havia sigut una organització violenta a la que van confiscar armes i un llistat amb vora 100 persones considerades *objectius* de la banda. El 2003, la policia va detenir divuit persones relacionades amb la Hermandad Nacional-Socialista Armagedón, després d'haver reivindicat l'incendi de diverses seus polítiques l'any 2000, però els imputats van acabar sent absolts el 2005 perquè el jutge va considerar que no hi havia proves suficients.

UNA ÚNICA CONDEMNA

L'any 2002, unes pintades blaveres reivindicaven l'assalt i l'incendi del Racó de la Corbella, seu d'Endavant al centre de València, que va quedar totalment calcinada. Un any després, el Casal Jaume I de Russafa, també a València, fou assaltat i destrossat per tres membres del Grup d'Acció Valencianista (GAV), que van ser enxampats i condemnats. Aquesta ha sigut l'única condemna per un atac feixista fins hui.

Entre el 2007 i el 2010, la plataforma Acció Popular Contra la Impunitat va denunciar una campanya terrorista contra ONG i organitzacions d'esquerres. Havien esclatat més d'una desena d'artefactes explosius a la seu de la Comissió Espanyola d'Ajut al Refugiat (CEAR), on nombroses migrants acudien a buscar assessorament. La seu d'ERPV va patir un atemptat amb una bomba carregada de metralla el 2007 i uns desconeguts van disparar amb armes de foc contra el centre social Ca Revolta. La nit del 25 d'abril de 2009 i el gener de 2010, la seu del Bloc (BNV) a Gandia fou incendiada. El mateix any, la mesquita de la capital saforenca i el Casal Jaume I d'Oliva (a la mateixa comarca) van patir un atac amb còctels Molotov. Durant la celebració del Correllengua a Gandia, també el 2010, la regidora del BNV Mayte Peiró fou ferida per una pedra de grans dimensions llançada per un grup d'ultres que es manifestaven, convocats pel GAV, contra l'acte a favor del català. La regidora va perdre el 40% de la visió d'un ull. Els imputats van ser absolts. L'octubre de 2012, la mesquita d'Onda (La Plana Baixa) va patir un atac amb explosius enmig d'una polèmica atiada per l'extrema dreta per la construcció del centre de culte musulmà. La policia encara no ha detingut ningú per cap d'aquests fets.

Actes d'homenatge a Guillem Agulló

Dijous 11 d'abril
— CONCENTRACIONS A REUS, TARRAGONA I VILAFRANCA DEL PENEDÈS a les 20h a les places Mercadal, del Rei i de la Vila, respectivament

Divendres 12 d'abril
— CONCENTRACIÓ A LA PLAÇA DE L'AJUNTAMENT DE GANDIA a les 19:30h

Dissabte 13 d'abril
— XERRADA SOBRE L'ASSASSINAT I EL FEIXISME ALS PAÏSOS CATALANS a les 12h Ateneu Popular X, Vilafranca del Penedès.
— MANIFESTACIÓ NACIONAL, SOPAR POPULAR I CONCERT d'Obrint Pas, Feliu Ventura i Atzembla A partir de les 19h a Burjassot

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7
Les investigadores en formació lluiten per impugnar el decret de preus de les universitats públiques catalanes

9
Josep Lluís Trapero, el nou comissari en cap dels Mossos d'Esquadra, investigat al 'cas Macedònia'

OCUPACIÓ // LA PAH DE GIRONA OCUPA UN EDIFICI PROPIETAT DE LA SOCIETAT DE GESTIÓ D'ACTIUS PROCEDENTS DE LA REESTRUCTURACIÓ BANCÀRIA

Salt s'allibera d'actius tòxics

Hort del bloc ocupat per la PAH a Salt / XEVI PLANAS PUIGBERT

Pau Casacuberta
@pauontour

Després d'esbotzar la porta del número 91 del carrer Doctor Castany de Salt, les activistes de la PAH, de l'Ateneu Naturalista de Girona i d'AlCarrer! no podien creure el que veien: sòls de parquet, cuines de vitroceràmica, finestres amb doble vidre... Un edifici de cinc plantes amb quinze pisos nous i en condicions impecables. I tanmateix, segons les paraules del vigilant de l'immoble, els pisos "ni es venen ni es lloguen".

L'edifici ocupat per la PAH de Girona el 22 de març d'enguany és un actiu tòxic, una promoció fallida del Banc Mare Nostrum que, posteriorment, s'ha traspassat a la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (SAREB), més coneguda com a banc dolent. Els terrenys que rodegen l'edifici delaten els errors d'una altra època. Els ajuntaments de Salt i Girona pretenien urbanitzar dinou hectàrees de conreu per millorar la connexió entre els dos municipis. S'havien previst més de 700 habitatges, un hotel i una zona comercial. D'aquest projecte, ara en queden uns quants solars abandonats, multitud d'obres inacabades i uns quants edificis buits que especulen amb la idea d'una incerta recuperació econòmica.

No és estrany, doncs, que el veïnat de Salt es miri amb simpatia el bloc de pisos alliberat per la PAH. L'hort urbà, els àpats populars i les activitats que s'hi organitzen diàriament han fet reviscolar una zona fragmentada i decadent. Veure com la canalla juga en uns solars on, setmanes enrere, només hi creixien les males herbes és una injecció de moral per un barri a mig construir i gairebé sense serveis.

1.640 MILIONS DE DINER PÚBLIC

A la PAH, no li falten arguments per explicar l'ocupació. El mes de març d'enguany, el Banc Mare Nostrum, que a Catalunya opera amb la marca Caixa Penedès, va rebre 730 milions d'euros procedents del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB), que se sumen als 915 que va rebre l'any 2010. Actualment, l'Estat controla el 75% de les accions del grup. Per les activistes, és incomprensible que una entitat que ha gaudit d'un tracte tan exquisit per part de l'administració pública no només no aturi la política de desnonaments, sinó que, a sobre, mantingui en els llimbs les seves promocions acabades.

L'enrevessada situació legal dels actius tòxics (propietat de la SAREB, però gestionats per les entitats bancàries) sembla afavorir l'ocupació de l'edifici. Per ara, ningú no ha presentat cap denúncia i, d'aquí pocs dies, el bloc de pisos podrà acollir famílies afectades pels processos d'execució hipotecària.

IRREGULARITATS I FALSIFICACIONS

Des de l'esclat de la bombolla immobiliària l'any 2007, hi ha hagut més de 12.000 desnonaments a les comarques gironines. A Salt, un poble humil i amb una de les taxes d'immigració més elevades de Catalunya, la situació és especialment dramàtica, ja que, durant els anys de bonança econòmica, es van cometre tota mena d'irregularitats per afavorir la concessió d'hipoteques a persones amb pocs recursos.

El professor de criminologia de la Universitat de Girona Ignasi Bernat explica que una de les pràctiques habituals consistia a falsificar nòmines i contractes laborals per facilitar el crèdit. A canvi de substancials comissions, una xarxa d'intermediàries conduïa els tractes entre les entitats bancàries i les migrants. Les víctimes d'aquestes argúcies eren, habitualment, persones d'origen nord-africà o subsaharià, que no comprenien ni els riscos que corrien ni el perquè d'unes comissions que podien fer augmentar fins a 40.000 euros el preu de la hipoteca. En molts casos, aquesta era l'única manera d'aconseguir un habitatge, ja que, a Salt, durant la bombolla immobiliària, el mercat de lloguer va ser pràcticament inexistent.

Des de l'any 2007, hi ha hagut més de 12.000 desnonaments a les comarques gironines

L'acció de la PAH ha obert una porta d'esperança a moltes persones que, durant molt de temps, s'han sentit desemparades. Des de l'ocupació, el bloc de pisos ha rebut mostres de suport d'organitzacions molt diferents com ICV-EUiA, la CUP de Girona, Endavant, la Mesa d'Entitats i els sindicats UGT, CCOO i CGT, entre d'altres col·lectius. La PAH i els col·lectius que participen en l'ocupació ja han avançat que això no acabarà aquí: "És el primer pas", diuen.

ENSENYAMENT // LES INVESTIGADORES EN FORMACIÓ LLUITEN PER IMPUGNAR EL DECRET DE PREUS PÚBLICS DE LES UNIVERSITATS PÚBLIQUES CATALANES

Pagar per treballar

Les retallades iniciades a finals de 2010 pel primer govern d'Artur Mas encara duren a la universitat catalana i afecten, a més de la qualitat de l'ensenyament que s'hi imparteix, les condicions laborals del professorat i el personal investigador. Aquest últim és, potser, qui més està patint l'ajustament, amb especial cruesa en el cas de les doctorandes, investigadores que encara estan en formació. El 12 d'abril, el col·lectiu culminarà un procés d'organització interna que els durà a manifestar-se en una jornada de defensa dels drets laborals i la seva tasca d'investigació i que volen que serveixi per visualitzar una lluita de la qual es parla poc.

Abril Bonet
@AbrilBonet

No és l'única, però sí una més. La universitat catalana està patint una retallada de drets i pressupostos sense parangó en les últimes dècades, que repercuteix en un augment de la precarietat laboral. Las situació, però, no és aïllada. Diana d'una política transnacional de degradació dels valors de la universitat pública, la universitat està patint retallades arreu d'Europa. Al Regne Unit, el pressupost destinat a l'ensenyament superior s'ha reduït un 80% i, a Itàlia, per esmentar dos exemples, l'anomenada llei Gelmini ha comportat una retallada general del 90% de les beques, fet que ha obert les portes de bat a bat a la privatització, amb la previsible reconversió de les universitats en fundacions.

Aquesta conversió cap a la universitat-empresa -que també està en marxa als centres dels Països Catalans- ha provocat respostes de la comunitat universitària i dels seus sectors més precaris. És el cas, entre d'altres, de la figura dels Investigadors en Fase Inicials (IFI), que integra les investigadores predoctorals. Submergides en l'ambigüitat que suposa estar adscrites a dues categories diferents, la d'estudiant i la de treballadora, les IFI estan considerades com a estudiants, tot i que desenvolupen tasques d'investigació i, en alguns casos, també docents. Aquesta ambigüitat és l'origen de part dels problemes amb què les investigadores han de bregar cada dia, entre els quals destaquen la manca de protecció legal en cas d'eliminació de la plaça o de retard de les convocatòries. La categoria professional està clara, però, quan es tracta de retallar el sou i les IFI també s'han vist afectades per la retallada del sou al personal de la funció pública i l'eliminació d'una de les catorze pagues.

El col·lectiu de doctorandes ha convocat una jornada de lluita en defensa dels drets laborals el 12 d'abril / GUIOMAR CARRANZA

D-Recerca s'ha personat jurídicament per tombar el decret que obliga el col·lectiu de doctorandes a pagar per poder fer el doctorat

IMPUGNAR EL DECRET 77/2012

Amb la voluntat de posar fre al tractament que rep la recerca per part de les administracions i de treballar per la millora de la situació de les becàries de recerca i altre personal col·laborador, l'Associació de Doctorands i Becaris de Recerca de Catalunya (D-Recerca), juntament amb les assemblees de doctorandes Joves Investigadores i Investigadors de la UAB, Doctorands Diagonal (UB) i UdGDoc, estan treballant de manera conjunta. En aquest sentit, D-Recerca s'ha personat jurídicament per aconseguir la impugnació del darrer decret de preus públics de les universitats públiques catalanes (Decret 77/2012), que obliga el col·lectiu de doctorandes a pagar per poder fer el doctorat. Així ho explica Ricardu Graña, doctorand de Bioquímica, Biologia molecular i Biomedicina a la UAB, membre de l'Assemblea de doctorandes i doctorands Joves Investigadores i Investigadors de la UAB, soci de D-Recerca i col·laborador en la part jurídica de la campanya Tombem el Decret: "La demanda d'interposició de recurs contenciós-administratiu contra aquest decret ja ha estat admesa a tràmit pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), que ha requerit al Departament d'Economia que aporti l'expedient administratiu del decret a la causa".

La conversió cap a la universitat-empresa ja està en marxa als Països Catalans

Paral·lelament a aquest procés, amb la finalitat de disposar d'una radiografia de la situació del col·lectiu, el grup promotor de la campanya està recollint unes enquestes sobre la participació docent i la producció científica de les doctorandes que es presentaran el 12 d'abril durant la jornada de lluita.

"La situació del personal jove investigador és molt precària i volem professionalitzar el sector"

La formació que haurien de rebre les doctorandes depèn de la bona voluntat del grup de recerca o del departament on treballen

Un dels milers d'afectats per la situació actual és Oleguer Sagarra, investigador predoctoral al Departament de Física Fonamental de la UB i membre i portaveu de D-Recerca: "La situació del personal jove investigador és molt precària i volem professionalitzar el sector de la recerca i aconseguir pal·liar aquesta situació, que és així per diversos motius com la desinformació sobre els drets laborals, la falta de consciència de col·lectiu a conseqüència de la dispersió dels contractes, les posicions i les ajudes disponibles (i règims laborals associats), així com de la manca de percepció de la pròpia activitat com a feina professional, ja que som considerats estudiants i, com a tals, privats de molts drets fonamentals dels treballadors", lamenta.

Aquesta és la situació que es pretén denunciar el proper 12 d'abril i que es plasmarà a través de les 1.229 enquestes fetes a les diferents universitats públiques catalanes. Així ho explica Eudald Pujol, doctorand del Departament de Biologia Animal de la Facultat de Biologia de la UB i membre de l'assemblea de Doctorands Diagonal: "Aquestes enquestes serviran per veure la situació general dels doctorands a Catalunya, ja que no se'n sabia pràcticament res", diu. Segons Pujol, les preguntes que s'han tractat en aquestes enquestes plantegen a les persones enquestades si han treballat sense cobrar i durant quant de temps; si se'ls tenen en compte les hores de classe que imparteixen; si han hagut de patir per les beques, o, entre altres, si serveixen realment d'alguna cosa els suposats serveis que reben per part de la universitat.

> "Som considerats estudiants i privats de molts drets fonamentals dels treballadors"

En aquest sentit, Oleguer Sagarra reafirma l'argumentació del col·lectiu en la demanda del lema *Tombem el Decret*, que gira al voltant del fet que els fan pagar taxes de matriculació per exercir la seva feina -que és investigar- i, en alguns casos, impartir classes: "Ens trobem davant la situació que, en un clima de retallades de sous, de beques i de convocatòries, el preu de la matrícula de doctorat no ha deixat de pujar de manera injustificada durant els darrers anys, fins a arribar a valors superiors a la meitat d'un sou (el preu actual de la matrícula és de 537 euros). No volem que se'ns faci pagar per impartir classes i per investigar en nom d'una suposada formació que, formalment, des de la desaparició dels cursos de doctorands i amb la introducció dels màsters de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (espai imposat amb el procés de Bolonya), no rebem de manera oficial, sinó que depèn de la bona voluntat del grup de recerca o del departament on treballes", manifesta.

Una situació similar ha portat Eudald Pujol a implicar-se en la reivindicació per la millora de les condicions dels doctorands i doctorandes: "Actualment, t'obliguen a matricular-te per poder fer el doctorat, però les convocatòries de les ajudes que hem de rebre, a part d'haver estat retallades, habitualment pateixen retards i, en el meu cas, per exemple, m'he trobat que vaig matricular-me per començar a treballar a l'octubre i no vaig cobrar res fins al maig. Ara que hem començat a treballar en el buidatge de les enquestes, estem veient que un 50% dels doctorands i doctorandes declaren que s'han trobat en situacions semblants", explica.

PER UNA CIÈNCIA DIGNA

Tots aquests aspectes i d'altres es tractaran a la jornada del 12 d'abril, que també comptarà amb una concentració a la plaça de Sant Jaume, acompanyada d'una sessió de pòsters científics al carrer per reivindicar una ciència digna. Durant la jornada, un altre dels objectius serà recaptar fons per la campanya Tombem el Decret (de preus universitaris de la Generalitat de Catalunya), motiu pel qual es vendran samarretes durant tot el dia.

+ info:
doctorandsdiagonal.wordpress.com

BALES DE GOMA // LA TERCERA VERSIÓ DELS FETS EXPLICADA PEL CONSELLER PODRIA HAVER ESTAT FALSEJADA

Versions contradictòries de Felip Puig i els antidisturbis imputats pel cas d'Ester Quintana

Jesús Rodríguez
@albertmartnez

Els quatre agents antidisturbis que viatjaven a la furgoneta E-40 de la Brigada Mòbil ja ho van manifestar a inicis del mes de març, però ara ho han refermat el sotsinspector i l'escopeter imputats per les greus ferides que va patir Ester Quintana: cap d'ells no havia estat interrogat prèviament per part de la Divisió d'Afers Interns dels Mossos d'Esquadra. Aquestes declaracions entren en contradicció frontal amb les paraules de Felip Puig, expressades durant la compareixença que va fer el 13 de desembre en seu parlamentària, on va donar la tercera versió oficial dels fets de la vaga general. Segons va dir Puig, la Divisió d'Afers Interns i la Comissaria General de Recursos Operatius havien fet l'informe més exhaustiu de la història dels Mossos d'Esquadra per esclarir què li havia passat a Quintana. També va explicar, amb una grandiloqüència notable, que el contingut de l'informe s'havia elaborat mitjançant entrevistes a tots i cadascun dels comandaments i a tots i cadascun dels escopeters que havien actuat aquella nit al centre de Barcelona. La declaració feta en seu judicial pels sis policies contradiu la versió de l'exconseller d'Interior i només deixa dues opcions sobre la taula: o bé l'exconseller d'Interior menteix o bé menteixen els antidisturbis. Cal recordar que Manel Prat va fer seva la versió de Puig, amb la promesa explícita de dimitir si es demostrava l'autoria policial de les lesions sofertes per Ester Quintana.

Manel Prat va prometre que dimitiria si es demostrava l'autoria policial de les lesions d'Ester Quintana

Les declaracions del sotsinspector 3772 i l'escopeter 14211 es van fer enmig de molta expectació mediàtica i sota fortes mesures de seguretat. Els encarregats del dispositiu van garantir un conducte a través del soterrani de l'edifici I de la Ciutat de la Justícia per facilitar que entressin i sortissin del despatx del jutge d'instrucció número 11 sense ser captats per les càmeres de televisió.

El col.lectiu Arran Matadepera va boicotejar una xerrada de Felip Puig el 5 d'abril / ARXIU

Laia Serra, l'advocada de l'Ester Quintana, va expressar la seva satisfacció per com havien anat les declaracions i va assenyalar que s'havien produït nombroses contradiccions en relació als horaris, els llocs i les funcions dels agents durant la nit dels fets. Al llarg del mes d'abril, el jutge decidirà les noves diligències d'instrucció, centrades -sobretot- en gravacions i testimonis que, fins ara, no han arribat a seu judicial.

La furgoneta E-40

El vehicle on viatjaven els agents imputats pel cas Quintana el 14-N portava la numeració E-40, que en argot policial es coneix com a Dragó 40. Des del cap de setmana passat i prèviament a la declaració dels agents a la Ciutat de la Justícia, els adhesius que identifiquen la furgoneta als dos laterals i a la part posterior han patit una mutilació. No se sap si ha estat per ordre de la superioritat o per decisió dels agents, però el número 4 ja no hi és. Ara s'hi veu això: E- 0. El 6 d'abril, un fotògraf d'aquest setmanari, Robert Bonet, va voler constatar aquesta actuació irregular dels agents prenent una instantània de la furgoneta en qüestió en el marc d'un desplegament al barri de la Sagrada Família de Barcelona –on hi havia convocada una marxa pel dret a l'avortament en contraposició a una missa ultracatòlica que es feia a l'avinguda Gaudí–, però li va ser impossible. Un agent de la Brigada Mòbil sense TIP, sense NOP i amb la cara tapada li va prendre la càmera de fotos i va esborrar-ne les imatges. Posteriorment, quan el fotògraf va exigir responsabilitats pel que havia passat, cap agent dels Mossos no el va atendre. L'Oficina del Portaveu dels Mossos d'Esquadra, amb qui ha contactat el setmanari, no ha donat cap explicació dels fets fins avui.

Desallotjament del Casal de Joves de Gràcia amb el NOP

Dues unitats de la Brigada Mòbil van executar, el 8 d'abril, l'ordre de desallotjament del Casal Popular de Joves de Gràcia, un edifici emblemàtic de Barcelona on, des de fa onze anys, es desenvolupen les activitats culturals i reivindicatives de diverses generacions de joves de la vila. Arran Gràcia va convocar una manifestació de resposta, que va comptar amb la participació de més de 500 persones. En finalitzar la marxa, l'operatiu d'antidisturbis, que duia el NOP a l'esquena per primera vegada, va efectuar una càrrega. Un noi va resultar ferit per un fort cop de porra al cap.

/ DANI CODINA

INSTITUCIONS // JOSEP LLUÍS TRAPERO, NOU COMISSARI EN CAP DELS MOSSOS, INVESTIGAT PER LA SEVA RELACIÓ AMB MANUEL GUTIÉRREZ-CARVAJO

20.523 segons al telèfon amb un narcotraficant

Manu Simarro
@manusimarro

El conseller d'Interior Ramon Espadaler ha inaugurat la seva entrada a la conselleria més criticada de la Generalitat fent canvis en l'estructura dels Mossos d'Esquadra. De la llista de canvis, però, en destaquen dos: l'ascens de Josep Lluís Trapero de la comissaria d'Investigació Criminal a comissari en cap de la policia i la recol·locació de Sergi Pla com a cap de la regió policial de la Catalunya Central.

EL 'CAS MACEDÒNIA'

Trapero està sent investigat pel jutge del *cas Macedònia*, Joaquín Aguirre, per la seva relació amb el narcotraficant Manuel Gutiérrez-Carvajo. Al cas, instruït al jutjat d'instrucció número 1 de Barcelona, s'investiguen les relacions d'un grup de narcotraficants amb agents dels cossos del Mossos d'Esquadra, la policia espanyola i la Guàrdia Civil, la majoria d'ells pertanyents a les àrees d'investigació criminal o contra el crim organitzat. Aguirre creu que els policies han estat subornats, amb regals com rellotges de luxe, a canvi d'oferir protecció a la xarxa de narcotràfic formada per Gutiérrez-Carvajo i altres *narcos* imputats al cas. L'intercanvi principal, però, no serien els regals, sinó la informació facilitada per Gutiérrez-Carvajo -que, actuant com a confident policial, ha ajudat els policies a desmantellar altres xarxes delinqüencials- i la informació privilegiada que presumptament els policies haurien facilitat a la xarxa per protegir-la d'investigacions judicials. El cas investiga policies de tots tres cossos, entre els quals destaca la figura de Josep Lluís Trapero.

Trapero és el cap dels seus investigadors, atès que la DAI depèn directament del comissari en cap

Entre l'agost de 2009 i el juliol de 2010 (època en què la instrucció del *cas Macedònia* ja estava en marxa), l'actual cap dels Mossos va mantenir una relació telefònica molt fluïda amb Gutiérrez-Carvajo, de la qual encara no ha donat explicacions davant el jutge que estudia la seva imputació per presumptes delictes de revelació de secrets, col·laboració amb xarxa de narcotràfic i obstrucció a la justícia, entre d'altres. 225 trucades, 20.523 segons (gairebé sis hores) de converses telefòniques amb un narcotraficant pesen, a dia d'avui, sobre el currículum de l'excomissari general d'Investigació Criminal dels Mossos i actual cap del cos, Josep Lluís Trapero. El contingut de les trucades emeses i rebudes a la *Blackberry* del comissari es desconeix. Ara bé, de les intercepcions fetes a Gutiérrez-Carvajo, recordem-ho, imputat a la causa per un presumpte delicte de suborn a funcionari, entre d'altres, es desprèn una relació que va més enllà del contacte telefònic i inclou dinars i trobades físiques.

La relació de Carvajo amb l'àrea d'Investigació Criminal dels Mossos, dirigida per Trapero fins la setmana passada, no acaba aquí i també inclou 144 converses telefòniques amb el sotsinspector Antoni Salleras i 22 amb el cap de la divisió a Girona Josep Monteys. Les investigacions sobre Trapero han anat a càrrec de la Divisió d'Afers Interns (DAI) dels Mossos. Casualitats de la vida, o no, avui dia, l'investigat és el cap dels seus investigadors, atès que la DAI depèn directament de la figura del comissari en cap.

Trapero ha passat de dirigir la comissaria d'Investigació Criminal a ser el nou comissari en cap de la policia catalana

SERGI PLA ÉS RECOL·LOCAT

El següent cas que cal destacar és el de Sergi Pla, que a partir d'ara serà el cap de la regió central dels Mossos, amb seu a Manresa. Pla va dimitir com a comissari general de Recursos Operatius (la comissaria que agrupa, entre altres, les unitats d'antidisturbis BRIMO i ARRO) arran del cas d'Ester Quintana, la dona que va perdre un ull per l'impacte d'una bala de goma el 14 de novembre de 2012 en el transcurs de la vaga general. A dia d'avui, Interior continua negant que les lesions greus patides per Quintana tinguin relació amb l'actuació dels Mossos aquell vespre. Tot i així, la dimissió es va produir després que el conseller d'aleshores, Felip Puig, afirmés davant la premsa que els Mossos no van disparar cap projectil a la zona on Quintana va perdre l'ull. Poc després, va sortir a la llum un informe elaborat pel mateix cos dels Mossos d'Esquadra que contradeia la versió donada per Puig i reconeixia l'existència de trets en aquella zona. Sergi Pla hauria estat el responsable que aquest informe no arribés a mans dels caps polítics de la policia Manel Prat -encara avui, director general dels Mossos- i Felip Puig.

Pla, que des del 13 de desembre -data del seu cessament- fins a la data del nou nomenament ha mantingut el seu despatx de comissari a la seu central dels Mossos a Sabadell, es va fer famós per la seva intervenció al programa *Salvados*, on va assegurar davant Jordi Évole que Mahatma Gandhi també hauria rebut cops de porra dels Mossos durant el desallotjament de l'acampada del 15-M a la plaça de Catalunya de Barcelona, el 27 de maig de 2011.

TENSIÓ ESPADALER-PRAT

Segons els plans de govern d'Artur Mas, Ramon Espadaler no ocupava la conselleria d'Interior. Mas, en primer terme, va oferir la cartera a Santi Vila, però l'exalcalde de Figueres, que ha acabat sent conseller de Territori i Sostenibilitat, la va rebutjar. Ramon Espadaler, fruit dels equilibris necessaris entre els dos partits que conformen la coalició, Unió i Convergència, va esdevenir la millor opció possible, malgrat els recels del president de posar algú d'Unió al capdavant d'una conselleria com Interior. Espadaler va trigar poc a nomenar secretari general Josep Martínez Melgares, amic de la infància i home de la seva confiança, però no va poder fer el mateix amb el director general de la policia. Ja l'havia nomenat Convergència: Manel Prat, responsable de casos tan polèmics com el desallotjament de l'acampada indignada o el cas d'Ester Quintana, seria de nou el director general de la policia i el talp de Convergència dins la conselleria. Les primeres tensions ja han sortit a la llum i s'han pogut veure en un cas recent com és la presentació del Número Operatiu de la Policia (NOP), on la versió explicada a la premsa i la versió real són, un cop més, contradictòries.

Sergi Pla va dimitir com a comissari de Recursos Operatius arran del cas Quintana

IMPRESSIONS

CARA A CARA

Beneficis i reptes per una Catalunya independent

Quan es planteja la possibilitat de consultar el poble català sobre el futur del seu país, més enllà de la resposta, el que es tem són les conseqüències que se'n puguin derivar. Des de l'àmbit de l'economia, s'han fet diversos estudis i aproximacions al que podria suposar el pas. Tanmateix, també hi ha qui assenyala que la independència no serà la solució miraculosa a totes les dificultats i podria ajudar a fer visibles algunes problemàtiques socials massa arrelades i poc debatudes.

Viabilitat econòmica en un Estat català

Rosa Maria Codines i Farré
Presidenta d'Òmnium Cultural del Tarragonès
@La_Directa

Catalunya té a les mans un moment decisiu de la seva història. I ho és perquè, ara més que mai, una Catalunya independent és possible. Catalunya representa el 16% de la població de l'Estat espanyol i produeix el 20% del PIB. L'Estat hi recapta el 24% del total dels seus impostos. Des del nostre país, s'exporten el 29% de les exportacions d'Espanya a la resta del món.

Aquestes són dades que ens fan pensar que Catalunya seria viable econòmicament com a Estat independent, ja que, si una economia pot sobreviure amb un dèficit del 8-9% del seu PIB, no cal dubtar que podrà viure si aquest es queda al territori. Per poder construir un estat ens cal una base econòmica important i Catalunya ha estat i és un motor econòmic important del sud d'Europa.

> "Tenir la possibilitat d'organitzar-nos amb la recaptació dels nostres impostos permetria decidir polítiques concretes en benefici de les persones"

El Cercle Català de Negocis ha calculat el ràting creditici del futur Estat català basant-se en una sèrie d'indicadors que el situarien en una posició semblant a altres països europeus relativament petits, com ara Noruega, Suïssa o Holanda. Per tant, un Estat català independent portaria una clara solvència econòmica, amb la qual cosa, un cop assolíssim independitzar-nos d'Espanya, els beneficis per la població podrien ser molts i molt importants, ja que tenir la possibilitat d'organitzar-nos amb la recaptació dels nostres impostos permetria decidir polítiques concretes en benefici de les persones.

Un dels pilars que caldria reforçar seria el desplegament de la llei d'educació. Que, d'una vegada per totes, ja no se'ns discutís el nostre model lingüístic i el tractament de les llengües a l'escola. També podríem avançar més i millor en polítiques socials que ajudin a donar més oportunitats de desenvolupament personal i professional als nostres joves fent que Catalunya no depengués de polítiques socials centralitzadores que desconeixen la realitat de les persones.

Pel que fa a infraestructures, podríem decidir una obra tan cabdal per les exportacions de les mercaderies com és el corredor del Mediterrani i podríem tenir el territori més ben articulat i comunicat.

D'aquesta manera, el Parlament de Catalunya tindria capacitat decisòria i no dependria contínuament del que legisla l'Estat central. Tindríem, doncs, una legislació en ferm i en benefici dels ciutadans de Catalunya.

/ ARIADNA BORRÀS

Classes socials i nació catalana

Daniel Raventós
Professor titular de la Facultat d'Economia i Empresa de la UB, membre del consell de redacció de *Sin Permiso*
@La_Directa

Una nació -Catalunya n'és una de tantes- està integrada per gent que viu de manera molt diferent. Repassem-ho. Uns pocs són rics, l'altra gran part són persones que no tenen l'existència garantida i depenen d'altres, normalment dels primers, per poder sobreviure. Els clàssics -grecs, és clar- parlaven de rics i pobres en un sentit molt precís. Aristòtil -un gran entre els grans del pensament- ho deia de manera fàcil d'entendre fins i tot per professors universitaris. Segons el genial àtic, per entendre qualsevol societat, primer de tot hem de prestar atenció a la divisió que hi ha entre rics i pobres, és a dir, entre aquells que tenen l'existència material garantida i aquells que no la tenen i han de dependre dels primers per viure. Observi's que, a diferència del que diu la *vulgata*, Marx no va ser el primer que va escriure sobre la lluita de classes o l'existència de les classes. Fins fa poques dècades i al llarg de molts segles, era una cosa sabuda per qualsevol persona mínimament culta, tot i que la manera d'expressar-ho fos força diferent. Fora de postmoderns, acadèmics poc il·lustrats i gent allunyada del que passa al món, les persones normalment constituïdes experimenten i saben, cadascuna a la seva manera, que hi ha classes.

Catalunya no és una excepció. Que puguem, si el poble així ho decideix, ser independents del Regne d'Espanya des d'un punt de vista administratiu és una fita que moltes persones desitgen. Un cop independents, acceptem que fos així, això no ens assegurarà necessàriament que no continuï havent-hi classes. I una nació està composta per classes que lluiten. I per lluita entre les classes. Després de la independència, hi haurà qui lluitarà per fer-les més distants (ara és la tendència que impera), o menys polaritzades o gairebé suprimir-les, segons la radicalitat política de cadascú.

> La independència no ens assegurarà que no continuï havent-hi classes

Quan hi ha grans poders privats que decideixen les condicions d'existència material de gran part de les poblacions, la llibertat no existeix o és una ombra del que realment podria ser. Això és una realitat, també avui, a la nostra nació. Amb la independència (suposem que l'aconseguim), la disputa continua sent semblant: qui domina, qui explota (perdonin les ànimes sensibles), qui s'emporta la major part del pastís. Hi ha acadèmics més o menys de moda que parlen d'enveja i d'innovació per intentar explicar aquestes coses. Sembla mentida, però és veritat. I estan de moda per dir aquestes bajanades.

La llibertat i la igualtat no són dues variables a escollir. Ho va expressar de manera immillorable el que va ser jutge de la Cort Suprema dels EUA de 1916 a 1939, Louis D. Brandeis: "Podem tenir democràcia o podem tenir la riquesa concentrada en unes poques mans, però no podem tenir les dues coses". No sé dir-ho millor.

PERSPECTIVA

El ministre de Defensa viatjant

Eduardo Melero
Centre d'Estudis per la Pau J. M. Delàs
@CentreDelas

/ PAULAPÉ

Febrer ha estat un mes molt intens per al ministre de Defensa, Pedro Morenés, en la promoció de l'armament espanyol a diferents parts del món.

El 3 de febrer visitava Aràbia Saudita, on es reuní amb el príncep hereu i el viceministre de Defensa. Una de les finalitats de la seva visita era enfortir la presència en aquell país de l'empresa espanyola URO, fabricant del vehicle tot-terreny militar Vamtac. També es van entaular negociacions respecte al contracte de subministrament de 200 carros de combat Leopard, el valor dels quals es situa en els 3.000 milions d'euros.

Els dies 11 i 13 del mateix mes, el ministre va viatjar a Indonèsia, on va promoure la negociació de diferents acords comercials. En aquell país té molts interessos l'empresa Airbus Military, doncs és al país asiàtic on aquesta fabrica una nova versió de l'avió C212-400 conjuntament amb una companyia local i on alhora pretén vendre el A400M.

El 13 de febrer també va visitar Austràlia, país amb el que s'està negociant la venda de dos vaixells d'aprovisionament de combat fabricats per Navantia. De fet, s'ha cedit una unitat d'aquest a la marina australiana per un termini d'un any.

El govern no pot autoritzar la venda d'armes a països que violin els drets humans

Per últim, el dia 18 el ministre de Defensa viatjà a Abu Dhabi per tal d'acudir a la fira d'armament IDEX, una de les més importants del món, amb l'objectiu de donar suport a les empreses espanyoles presents a l'esmentada fira: Amper, EINSA, ESF, INDRA, Instalaza, Navantia, Rodman Polyships, Sener i URO, així com també Eurofighter i EADS, doncs part del seu capital és espanyol.

Tots aquests viatges s'emmarquen dins de la política de foment de les exportacions d'armament que duu anys posant en pràctica el Ministeri de Defensa, tant durant els governs del PSOE com del PP. Aquesta política es concreta en diverses activitats: la cerca de nous mercats i suports a la presència exterior de la indústria militar, la celebració de protocols de cooperació amb altres estats per adquirir armament, l'establiment de contactes i la negociació de contractes, o la representació dels interessos de la indústria de defensa en diferents fòrums. És una política que no només exerceix el ministre, sinó també diferents entitats vinculades al Ministeri de Defensa: l'Oficina de Apoyo Exterior del Ministerio, les agregacions de Defensa a les ambaixades i l'empresa pública Ingeniería de Sistemas para la Defensa de España, SA.

La política espanyola de foment de les exportacions d'armes s'ha vist reforçada amb el Reial Decret Llei 19/2012, de 25 de maig. Aquesta norma permet que el Ministeri de Defensa signi contractes de venda d'armes amb els governs d'altres països, garantint el subministrament de l'armament. D'aquesta manera, el Ministeri de Defensa es converteix en el representant de la indústria militar espanyola. S'ha estimat que aquest tipus d'acords *govern a govern* podrien tenir un valor de fins a 900 milions d'euros any. El principal problema que planteja aquesta política exportadora és que converteix en paper mullat el control sobre les exportacions d'armament. Segons la normativa de la UE i la legislació espanyola, el Govern no pot autoritzar la venda d'armes a països que violin els drets humans o que es trobin en una situació de conflicte, entre altres supòsits. Totes aquestes activitats de foment de les vendes d'armes es duen a terme abans que se n'autoritzi l'exportació. Les autoritzacions, però, finalment s'atorgaran, fins i tot encara que es tracti de països que plantegen grans dubtes com és el cas de l'Aràbia Saudita. El Ministeri de Defensa intervé per tant, com a jutge i alhora part en el comerç d'armament. És com si José Mourinho, durant un partit, a més de dirigir el Real Madrid, exercís d'àrbitre al mateix temps.

El Ministeri de Defensa intervé com a jutge i part en el comerç d'armament

CANVI DE RUMB

Sobirania energètica, dret a l'energia i energies renovables

Joana Mundó
Educadora social
@La_Directa

L'ús i l'accés a l'energia estan directament relacionats amb el benestar de les persones. Una vida digna implica poder escalfar-se, il·luminar-se, cuinar, conservar els aliments, o tenir accés a aigua calenta, de manera que l'energia constitueix una necessitat bàsica per a tothom. A nivell col·lectiu, l'accés a serveis energètics assequibles i sostenibles és essencial per l'autonomia d'una comunitat, i és un element clau per reduir la pobresa i millorar l'educació, la salut, la sostenibilitat ambiental, l'economia, i poder gaudir d'un medi ambient sa.

No obstant, l'accés als serveis energètics segueix estant subjecte a les capacitats econòmiques individuals i col·lectives, de manera que existeixen grans asimetries entre països i població rica i països i segments de població empobrida. A més, el model energètic més estès està basat en la producció centralitzada d'energia i el consum de recursos fòssils (i subjectes a propietat).

El dret a l'energia es continua ingorant

Fins ara, les polítiques energètiques s'han regit fonamentalment per consideracions purament econòmiques, ignorant que l'energia té una important dimensió social. Aquest fet està agreujant en molts casos la pobresa de persones i comunitats, augmentant les desigualtats, i tenint una repercussió directa en la satisfacció de diversos drets. L'accés i l'ús sostenible de l'energia és un requisit previ per al dret a una alimentació adequada (conservació i cuina dels aliments), el dret a un habitatge digne (condicions confortables de temperatura i il·luminació), el dret a la salut (condicions de seguretat ambiental en de les llars i els llocs de treball), el dret al desenvolupament (impuls de l'economia), el dret a un medi ambient sa i els drets de les generacions futures. En aquest sentit, un model basat en fonts d'energia renovables contribuiria a la democratització i a la sobirania energètica de les comunitats, pel fet que fomenten la descentralització de la producció i es sustenten en recursos que són de lliure accés a qualsevol persona.

Mentre que drets com l'accés a l'aigua han estat àmpliament debatuts i acceptats, el dret a l'energia segueix sent ignorat, malgrat que constitueix un bé social i estratègic imprescindible per a l'emancipació i autonomia dels pobles.

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: **cartes@setmanaridirecta.info** per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Com és que no se m'ha abonat la RMI?

Joan Calsapeu Layret
Mataró

Sr Francesc Coll i Tubau

Ha passat el mes de març i no se m'ha notificat per ningú del seu departament per què he deixat de percebre la Renda Mínima d'Inserció, a la que hi tinc dret. Preguntats els serveis socials de l'Ajuntament de Mataró, em respon una treballadora social de l'Ajuntament que ha parlat per telèfon amb el tècnic de referència del seu departament de la Comissió Interdepartamental de la RMI, i li han dit verbalment que ha quedat extingida.

Ho han fet sense previ avís i sense cap mena de notificació. El commino a què em doni explicacions, convincents i per escrit, de la finalització de la RMI. Si han considerat, fent la lectura dels meus comptes corrents, que hi havia prou recursos, sense analitzar objectivament les entrades i sortides dels comptes, veurà que han estat de petits préstecs de familiars o amistats, que s'han anat retornant per poder fer front als pagaments de despeses corrents dels serveis. Els vincles de sang o d'amistats, li adverteixo, no tenen cap obligació de substituir els drets socials, és responsabilitat de l'administració.

No tinc cap ingrés i, a més, s'han incrementat les despeses: des l'any passat ha vingut a conviure un familiar. Una càrrega més. No té recursos propis, només un contracte precari, intermitent, de dos dies a la setmana de tres hores. Amb 459 euros i l'ajut per lloguer, més els recursos d'aquest familiar, no es pot subsistir sense la RMI.

No han avaluat ni han fet bé els càlculs. Tinc dubtes de si es poden fiscalitzar comptes personals. Dubtes de si els tècnics corresponents i, en concret els que han supervisat i els que executen i cancel·len la RMI, estan habilitats per poder fer una avaluació objectiva dels comptes, dubtes de si tenen competències en comptabilitat, dubtes de si tenen coneixements per auditar comptes sense ser auditors, dubtes de si tenen coneixements jurídics. Tinc dubtes de si estan actuant dins la legalitat.

Mentrestant, espero la seva resposta li faig una reflexió: no vulguis per als altres el que no voldries per a tu. Si valoren que haig de recórrer a Càritas, Creu Roja o altres ONG per cercar aliments i vestits és que no saben què és l'ètica, ni la consciència ni tenen cap mena de consideració cap a les persones. Si es sotmeten a directrius injustes, vostè i el seus col·laboradors del Departament són còmplices d'aplicar retallades socials als més necessitats. Indefensió.

La consellera Munté es queixava darrerament que la Generalitat no rep per serveis socials el que la ciutadania de Catalunya aporta i que s'haurien de plantar. Però només són paraules.

PENSEM

Pactes de ferro tou

Bertan Cazorla
@bcr_

Potser va ser un acte puntual, la salutació feixista amb què el futbolista del CF Caldes Francisco García Astorga va provocar els aficionats de l'equip contrari el 24 de març. I sens dubte el pare, Francisco García Prieto, sempitern president de la Fira d'Abril i les entitats andaluses a Catalunya, no és responsable dels actes del seu fill.

Però pot ser, també, un esdeveniment simptomàtic. Simptomàtic de l'herència d'un model d'integració pujolista bastit sobre la cooptació i el clientelisme. Davant l'amenaça d'un García Prieto que mai es va presentar a unes eleccions però sempre va amenaçar amb despertar un suposat drac lerrouxista adormit al cinturó, llei de ferro de l'oligarquia: tu no et poses en política (lingüística) i jo no em poso en la FECAC. Tu respectes el meu imperi, jo et deixo fer el teu. I així, els García Prieto de torn segueixen dictant, anys després i malgrat les sentències, qui subministra la mançanilla a la Fira d'Abril (que sol coincidir amb qui contracta un altre fill seu). Sempre i quan no es posi en política. El clientelisme que vençi, però no convenç.

Als fills d'alguns nous cacics, els surt algun braç alçat sense voler

I com que no convenç, aquesta mena d'integració s'acaba ràpid quan les engrunes a repartir són escasses o quan la política, malgrat tot, ocupa un lloc tan preeminent que ja no es pot dissimular amb lleis de ferro. I llavors, quan imitadors filofeixistes de legionaris surten en processó en algunes ciutats catalanes i PxC fa el salt des de la carlina Vic a algunes perifèries desencantades amb el PSC per recollir regidors, als fills d'alguns nous cacics els surt algun braç alçat sense voler.

EL RACÓ IL·LUSTRAT

TRES

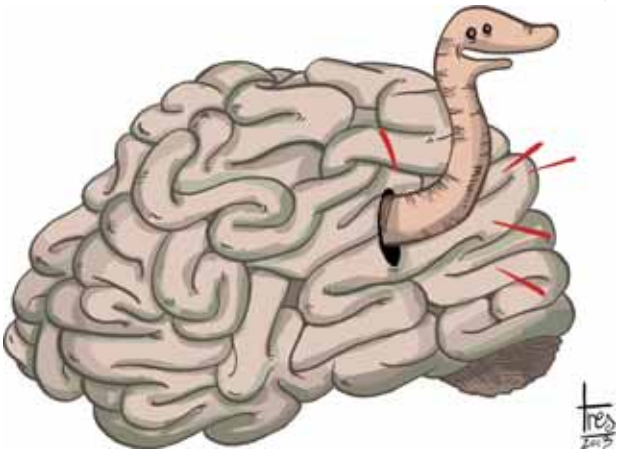

COM S'HA FET...

A questa setmana hem canviat una cosa que havia estat exactament igual des de feia 7 anys, 311 números de la Directa. Hem canviat l'assemblea del col·lectiu dels dimecres als dilluns. En aquesta assemblea setmanal, es parlen les qüestions del dia a dia del col·lectiu, es valora qualsevol qüestió relacionada amb el darrer número i es fa el llançament de temes per al proper. És la maquinària bàsica del funcionament del col·lectiu, on es prenen les decisions pràctiques i quotidianes. L'hem canviat als dilluns per aprofitar que ja hi ha diverses persones que són a la redacció tancant el número que toca i així es poden tractar temes que l'afectin. També ho fem per avançar dos dies el llançament i tenir més dies per treballar els articles de cada setmana. Com veieu, continuem canviant i millorant coses. Esperem que aquest canví vagi bé. Fins la setmana que ve. Salut!

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
RECONEIXEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador.
NO COMERCIAL. No podeu utilizar aquesta obra amb finalitats comercials.
SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
Quan reutilitzeu o distribuiu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legitim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/ o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA
redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM? **REDACCIÓ Estirant del fil** David Bou **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Lèlia Becana i Maria Manyosa **Quaderns d'Illacrua** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarria i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hibai Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Galí i Muriel Comas **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL·LUSTRACIÓ** Carlos Villafranca **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS i DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Jordi Raymond **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Téllez, Sergio Espin i Núria Ribes

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL DIA 9

CORRESPONSALIES
BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDÀ: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@sdirecta.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terresponent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS
Jaime Prats
"La màgia de la marihuana és el seu joc psíquic"
pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS
No en el nostre nom
pàg. 6 i 7

Quaderns d'Illacrua 145

DIRECTA 312
10 d'abril de 2013

FOTOGRAFIA:
Robert Bonet

Les noves fàbriques de proletariat precari

Una de les conseqüències de l'hegemonia neoliberal ha estat la colonització empresarial de les universitats. Els últims anys, d'acord amb els interessos i fruit de la pressió de grans transnacionals, s'han introduït una sèrie de pautes de funcionament i de lògiques perverses en el món de l'educació superior. Cada vegada més, s'imposa l'aprofitament privat de la recerca pública, així com la introducció de la lògica del mercat i la precarització en el món universitari. Ho intentem analitzar a través de l'avanç d'una part del contingut del llibre *Malas compañías*, sobre empreses transnacionals espanyoles, que properament editaran la plataforma RETS i l'Observatori del Deute en la Globalització.

Fernando Fernández i Jesús Carrión
afons@directa.cat

Les empreses transnacionals han vist, ja fa molt de temps, que és imprescindible tenir vincles amb les universitats i la generació de coneixement i de capital humà. Per optimitzar la generació de coneixement útil per a les empreses, aquestes estan fent servir la seva capacitat per influir en els governs a fi i efecte de forçar canvis legislatius que derivin en una reestructuració total de les universitats i la seva política de finançament. La situació de manca de recursos econòmics està generant les condicions idònies per finançar grups de recerca que enfoquin el seus projectes a qüestions estratègiques per a les pròpies empreses i no per a l'interès general de la població.

Investigació pública, beneficis privats

Aquest procés de conducció i apropiació del coneixement és una tendència global del capitalisme contemporani. En un context de competència mundial, les empreses necessiten estar a l'avantguarda pel que fa a la producció de coneixement nou i aplicable a la producció. Les tècniques d'elaboració de productes, així com les idees que representen i que al seu torn s'usen per a la seva comercialització, són aspectes clau d'una economia que tendeix cap a una fase intensiva quant al coneixement, la qual cosa implica, a més, persones capaces de dur a terme aquests processos. Per fer servir un símil, són els cervells, i no tant els braços, la força de treball que necessita el capital contemporani.

La força de treball que necessita el capitalisme contemporani són els cervells, no tant els braços

Així, en un món que constantment canvia i s'adapta i on hi ha tanta competició internacional, a les grans empreses ja no els resulta rendible dur a terme investigacions que poden ser molt costoses, encara que totalment necessàries. Per això prefereixen delegar la investigació a les universitats –a través del finançament estatal– i limitar-se a comercialitzar i apropiar-se dels beneficis que proporcionin aquestes investigacions. De fet, ja són molt freqüents les aliances entre el sector públic i privat, entre empresa i universitat, amb patent final a favor de l'empresa. Fa poc, la presidenta de la

La mercantilització de la universitat pública, que va cristal·litzar amb el procés de Bolonya, té el seu origen en les recomanacions que feia l'European Round Table of Industrialists des de l'any 1989
-
Arxiu

Conferencia de Rectores de Universidades Españolas, Adelaida de la Calle, assenyalava que "per millorar la situació de les universitats, també fan falta empreses que utilitzin les seves patents".

La lògica del mercat

En el cas d'Europa, Xulio Ferreiro Baamonde situa els orígens del nou disseny universitari "en les reflexions sobre educació superior que feia l'European Round Table of Industrialists des de 1989, en el sentit de no deixar la definició del seu funcionament exclusivament als sectors acadèmics i també de fer-hi entrar les necessitats dels generadors d'ocupació". A més, l'autor situa la conjunció entre competitivitat econòmica i universitat en l'Estratègia de Lisboa. A l'Estat espanyol, aquestes idees van ser introduïdes de la mà de l'Informe Universitat 2000 (l'anomenat *informe Bricall*) i es van posar en pràctica amb la Llei Orgànica d'Universitats (LOU).

-
Cada cop són més freqüents els casos en què la universitat investiga amb finançament públic i les empreses comercialitzen les patents
-

En una nova aliança entre poder polític i poder econòmic, els governs han anat introduint una sèrie de controls i avaluacions sobre les activitats i les investigacions del professorat universitari. En un context econòmic marcat pel neoliberalisme en què la *inversió* en polítiques públiques tendeix a reduir-se, el concepte i la finalitat de l'educació canvien completament. Així doncs, en introduir la lògica de mercat en el funcionament de la institució, aquesta passa a regir-se per criteris de competició i crematístics, cosa que deriva en una precarització del personal docent, producte –en gran part– d'una divisió del treball que es fonamenta en el principi que només triomfa qui transfereix coneixement al sector privat.

D'altra banda, les mateixes universitats competeixen entre elles, ja que el finançament, tant públic com privat, passa a ser dependent, en part, de l'esmentada productivitat del coneixement generat. Per tant, els centres que figurin als primers llocs dels rànquings d'universitats seran els que optaran una quantitat més gran de recursos econòmics procedents de l'Estat i destinats a la recerca i la docència més *punteres*. La resta d'universitats seran marginades i, de vegades, cooptades directament pel poder corporatiu com a última solució per tirar endavant econòmicament, mesura que els governs encoratgen directament. No cal esmentar, a més, que els fons destinats a recerques amb un contingut crític o amb un caràcter objectiu i obertament social cada vegada tindran menys cabuda en el nou esquema universitari.

Menys democràcia, més precarització

Així mateix, l'anomenat *managing* passa a ser el pilar central de la institució, fins al punt que intenta imposar-se a les estructures democràtiques de govern dels centres d'educació superior: s'argumenta que la universitat s'ha de regir segons els principis de l'empresa privada, per això ha de ser dirigida per professionals del ram, no per gent acadèmica democràticament escollida. Potser per això la Fundación Conocimiento y Desarrollo –al patronat de la qual hi ha representants de Banesto (ara filial del Banco Santander), Yamaha, Telefónica, Banco Santander, Catalunya Caixa, cambres de comerç, Freixenet, IBM, Indra, Mercadona, etc.– sol·licitava, en un informe, l'adopció del sistema dels Estats Units per a l'elecció del rector o la rectora, un sistema on els agents externs a la Universitat tenen una influència especial (*Estrategia Universidad 2015. La gobernanza de la Universidad y sus entidades de investigación e innovación*).

En un altre terreny, el gir iniciat amb aquestes reformes pretén adaptar l'estudiantat a les lògiques laborals flexibles i precàries del sistema econòmic. Alhora, s'aparta l'Estat democràtic i la comunitat universitària com a agents principals pel que fa al disseny dels plans d'estudi i els seus continguts acadèmics. El primer està actuant com a subjecte actiu d'aquesta transformació i la segona de vegades actua com a subjecte passiu, plantejant resistències, i de vegades com a estreta col·laboradora de l'Estat.

La lògica de l'ocupabilitat

Segons Xulio Ferreiro, una de les noves tasques de la universitat serà formar el futur personal laboral en aptituds socials i capacitat d'adaptació al canvi, a més d'instruir-lo i formar-lo en les noves competències tecnològiques que requereix l'empresa privada, "com a institució a la qual s'encomana el desenvolupament econòmic". El capital, de la mà de l'Estat, tendeix a formar les seves persones treballadores-màquina mitjançant l'educació cognitiva en les lògiques d'adaptació i

La precarització del personal docent és una de les conseqüències de l'aplicació de la lògica del mercat en el funcionament de les universitats
-
Robert Bonet

reciclatge continu. Ja no impera, per tant, la lògica de la persona treballadora a la línia de muntatge amb unes competències adquirides per ocupar un lloc durant tota la vida, sinó la de la persona treballadora que s'ha d'adaptar als canvis continus que operen en la lògica productiva de les noves tecnologies, en un context de competició mundial que exigeix superar la innovació tecnològica del rival directe en un temps i un cost mínims. És a dir, si bé abans la persona treballadora podia ser més aviat estàtica pel que fa a la creativitat, la tendència actual dicta la necessitat d'una persona treballadora molt més dinàmica. La treballadora crea i innova, mentre que l'empresa s'apropia d'aquesta innovació.

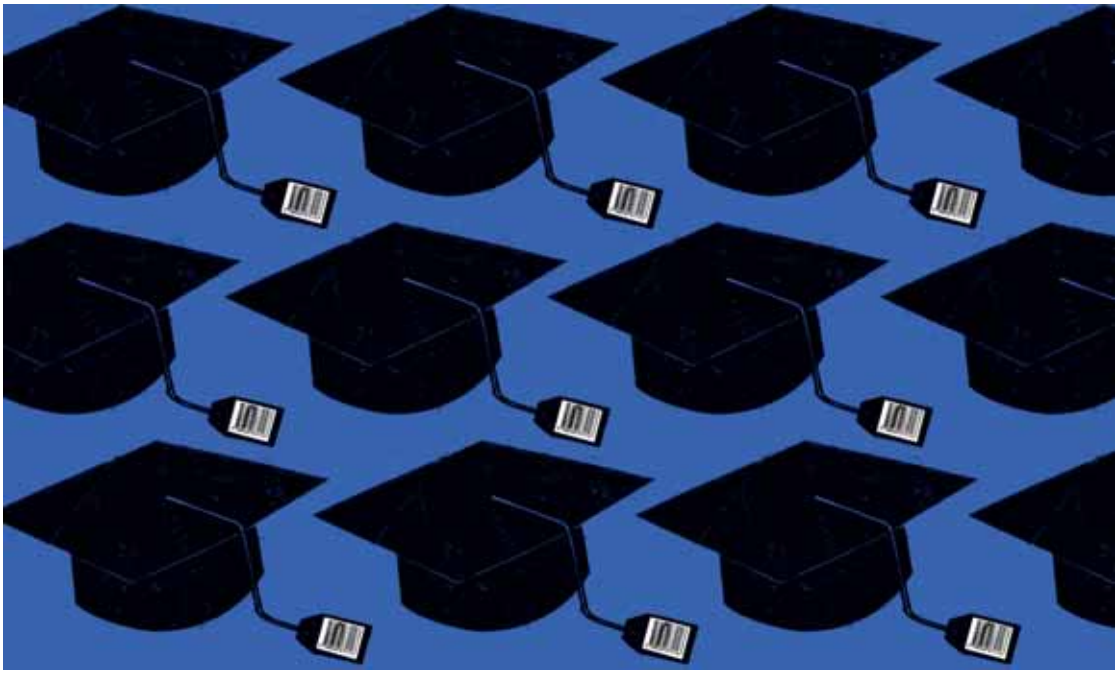

IL·LUSTRACIÓ: **C. Fosch**

Una de les conseqüències de la introducció de la lògica del mercat a la universitat ha estat la precarització del personal docent

És a dir, la influència que exerceixen els poders econòmics a través de les universitats és doblement brutal: d'una banda, introdueixen la lògica de la precarietat laboral pròpia del neoliberalisme dins l'educació superior i, de l'altra, privatitzen el coneixement, no només descarregant les despeses de recerca sobre les institucions públiques, sinó també dictant què és el que cal estudiar, quins sabers cal generar i –per si això fos poc– quina mena de formació ha d'haver rebut l'alumnat quan surti de la universitat. És a dir, converteixen la institució en una fàbrica de persones proletàries precàries al seu servei. A causa d'això, les estudiants han d'estudiar el que determinin les empreses i el ritme de l'economia, directament o indirectament. Per dir-ho amb paraules del mateix ministre d'Educació, Cultura i Esports, José Ignacio Wert, s'hauria "d'inculcar als alumnes universitaris que no pensin només a estudiar el que els ve de gust o a seguir les tradicions familiars a l'hora d'escollir l'itinerari acadèmic, sinó que pensin en termes de necessitats i de la seva possible ocupabilitat".

La lògica de l'ocupabilitat a què fa referència el ministre troba la seva màxima expressió en el sistema de substitució de beques per préstecs. En començar els estudis, l'estudiantat s'endeuta amb entitats financeres, de les quals es converteix en client automàticament, quan formalitza la matrícula. Així doncs, matricular-se a la universitat comporta passar a ser clienta d'un banc. Però, a més, existeix la tendència a responsabilitzar l'alumnat si no troba feina del que va estudiar: se l'estigmatitza per no haver triat carreres econòmicament rendibles. Aquí es tanca el cercle de la penetració de la lògica de mercat dins la universitat.

Efectes perversos

Tot plegat ha tingut unes conseqüències controvertides. Al llibre *No Logo*, Naomi Klein cita alguns casos d'incompatibilitat entre el coneixement imparcial i lliure *per se* que generen les universitats i el seu ús restrictiu, privatiu i exclusivament utilitari del qual fan gala les grans empreses del sector privat. Entre d'altres, esmenta el cas de la doctora Betty Dong, investigadora mèdica de la Universitat de Califòrnia, a San Francisco, que va acceptar comparar un medicament de marca amb el seu competidor genèric. L'estudi estava finançat per la farmacèutica Boots, que esperava que Dong demostrés que el medicament de marca, més car, era millor que el genèric. Tanmateix, els resultats de l'estudi van indicar que tots dos medicaments eren bioequivalents i que, a més, el genèric implicava un estalvi important a la butxaca de la ciutadania. A l'hora de publicar els resultats de la recerca, l'empresa, amb el suport de la universitat, ho va impedir emparant-se en una clàusula del contracte que s'havia signat i que atorgava el dret de vet a la companyia.

En el nou esquema universitari, els fons destinats a recerques amb contingut crític tindran cada vegada menys cabuda

Però no hem de marxar tan lluny per trobar casos de clara incompatibilitat entre la funció i els interessos de les institucions públiques universitàries i de recerca i el sector empresarial privat. Recentment, el Ministeri de Medi Ambient de l'Estat espanyol ha aprovat un pla mitjançant el qual una filial de Gas Natural pretén construir un gasoducte i emmagatzemar gas al Parc Nacional de Doñana. Ecologistes en Acció ha denunciat que aquest projecte posa en perill els ecosistemes de la zona i que és incompatible amb la protecció del paratge natural. El curiós del cas és que, com va publicar el diari *El País*, l'Estació Biològica de Doñana del CSIC havia votat a favor del pla esmentat, al mateix temps que rebia finançament de Gas Natural per un dels seus projectes de recerca.

Els efectes que tenen totes aquestes reformes d'arrel nord-americana sobre la universitat i, per tant, sobre la societat no només seran perjudicials a curt termini, sinó també –indubtablement– a llarg termini. Permetre, per la via política, que les grans empreses dictaminin què és el que s'ha d'investigar equival, potencialment, a deixar que siguin aquestes companyies les que determinin quins són els sabers amb què s'ha de constituir la societat en conjunt. Sabers que es regeixen per la lògica de la màxima acumulació i el màxim benefici, tan valorada pel capitalisme i, en concret, per les empreses transnacionals. Sabers que van contra els interessos de les mateixes persones que passaran a ser proletàries universitàries precàries. Sabers que van contra l'interès de les majories socials.

+info:

– Plataforma RETS: www.rets.cat
– Observatori del Deute en la Globalització: www.odg.cat
– Callinicos, Alex, *Universities in a neoliberal world*, Londres, Bookmarks, 2006.
– Edu-Factory i Universidad Nómada (comps.), *La Universidad en Conflicto. Capturas y fugas en el mercado global del saber*, Madrid, Traficantes de Sueños, 2010.
– Verger, Toni, "Políticas de Mercado, Estado y Universidad: Hacia una Conceptualización y Explicación del Fenómeno de la Mercantilización de la Educación Superior", *Revista de Educación*, 360, gener-abril de 2013.

Jaime Prats: "La màgia de la marihuana és el seu joc psíquic, no la finalitat productiva"

Es calcula que, cada dia, 650.000 persones consumeixen cànem a l'Estat espanyol. Actualment, es comença a autoritzar l'ús d'aquesta planta –també coneguda com a marihuana i de la qual s'extreuen productes alimentaris, cosmètics i per a la llar– per a l'elaboració de medicaments per alleugerir els efectes del càncer, l'esclerosi múltiple i altres malalties neurodegeneratives. No obstant això, l'estigma social i una cultura prohibicionista ancorada en el passat fan que el seu consum públic estigui perseguit per la llei. Jaime Prats porta mitja vida lluitant contra aquesta aparent contradicció. Ara fa uns anys, Prats i altres militants antiprohibicionistes van fundar el Club de Catadors de Cànnabis de Collsacabra, que, juntament amb desenes d'associacions, reclamen una regulació del consum perquè siguin aquestes entitats les que decideixin quan en consumeixen i quanta en poden produir, "en lloc de deixar el control de la producció i la distribució a les màfies". Editor de la revista *Cáñamo*, Prats fa pedagogia de l'ús responsable i no mercantilitzat d'aquesta planta ancestral que moltes persones integren en un estil de vida més lliure, harmònic i solidari.

Àlex Romaguera
entrevista@directa.cat

Les entitats parleu d'"inseguretat jurídica" pel fa a l'autoconsum de marihuana. A què us referiu?
Considerem un despropòsit que es reconegui el dret de tenir-ne sempre que no es tregui fora de casa, moment en què l'autoconsum és il·legal i la tinença il·lícita, per la qual cosa t'imposen la corresponent sanció administrativa. Fins i tot t'escorcollen per l'aspecte físic, cosa que vulnera l'esperit legislatiu i els drets més elementals.

Quan s'inicia la tendència prohibicionista?
Tot ve de la *llei seca* de 1920, quan el govern dels Estats Units va prohibir la venda de begudes alcohòliques. Quan la societat nord-americana va liberalitzar-ne el consum uns anys després, el 1933, aleshores van decretar la prohibició de la marihuana. En ambdós casos part dels beneficis generats en el mercat negre van servir per finançar la guerra bruta a tercers països. Amb aquest mateix sistema, unes quantes dècades més tard, els Estats Units van ajudar la Contra nicaragüenca o van atiar el conflicte de la cocaïna per desestabilitzar el govern bolivià d'Evo Morales.

Després va arribar la Convenció única d'estupefaents de les Nacions Unides (1/1961), que, a més del cànem, també declara il·legal el consum de cocaïna i d'opi. Quines conseqüències ha tingut això?
L'única cosa que ha portat són morts de sida que es podrien haver evitat, guerres, destrucció del medi ambient, màfies i crim organitzat, tal com demostren els conflictes del narcotràfic a Colòmbia, Panamà o Mèxic.

El moviment antiprohibicionista planteja un retoc legislatiu per regular l'ús del cànem a l'Estat espanyol. De què es tracta?
És ben simple. Només caldria que la llei de la seguretat social de l'època franquista (17/1967) afegís la tinença "per a usos propis" a l'autorització de la producció i la tinença de marihuana per finalitats industrials i mèdiques. Amb aquestes tres paraules ho tindríem solucionat, ja que deixaria sense efecte l'article 25.1 de la llei Corcuera (1/1992) i les normatives posteriors.

-

"La prohibició del cànem només ha portat morts de sida evitables, guerres, destrucció del medi ambient i crim organitzat"

-

No caldria definir millor què significa consum propi?
S'hauria de delimitar a través d'un reglament. En qualsevol cas, es calcula que un consum responsable seria un quilogram per persona i any, l'equivalent a l'explotació de tres plantes, fet que qualsevol consumidor pot demostrar. Si el problema és el cultiu de 2.000 plantes, aleshores, cal la base jurídica per justificar que el cànem va destinat a un circuit tancat sense ànim de lucre i que no es desvia cap a altres persones.

Les entitats plantegeu que se n'ocupi un consell regulador. És així?
Exacte. Però, abans, ha de canviar el marc legal perquè, fins ara, les sentències judicials només han contemplat el pro-

FOTOGRAFIA: **Robert Bonet**

veïment per a un màxim de 200 persones. Abastir un circuit tancat de 400 o 500 persones exigeix una reglamentació específica, tal com hem demanat al Parlament de Catalunya des del febrer de 2012.

Com es concretaria aquesta reforma?
Caldria introduir la finalitat de la producció i els seus límits en el marc de la llei de drogodependències. Des de la Federació Catalana d'Associacions Cannàbiques (CatFAC) vam expressar la voluntat de facilitar la informació necessària sobre les incidències i els riscos del consum de cànnabis a la comissió de sanitat. No en va, som els primers interessats que tot sigui transparent.

El Moviment Associatiu Cannàbic d'Autoconsum (MACA), una entitat sense ànim de lucre de Sants que oferia servei a les consumidores i ho tenia tot en regla, ha estat tancat recentment. Per què?
El districte s'ha escudat en el fet que no tenia la llicència d'activitats, però, en realitat, la clausura obeeix a un impuls polític. Per això diem que tenim pressa, sobretot perquè la gran demanda social posa de manifest que els consumidors han de tenir informació precisa i un col·lectiu al qual adreçar-se.

Sembla incoherent que, si aquests usos estan previstos i acceptats en l'àmbit industrial, la tinença per consumir-ne a l'espai públic estigui perseguida...
Les raons estètiques i culturals pesen molt. I això que, del cànnabis, s'aprofita tot! El tronc serveix per produir paper, les fulles per fer pintura o les tiges per elaborar roba i altres productes tèxtils. Fins i tot es comercialitzen substàncies per a usos terapèutics. Una lluita que va iniciar, fa anys, el col·lectiu Ágata, integrat per dones malaltes de càncer de mama, gràcies al qual avui podem trobar el Sativex, el primer fàrmac indicat per atenuar el càncer i diverses malalties neurodegeneratives.

Holanda seria un bon referent pel que fa a la venda reglamentada del cànem?
Hi ha un fals mite al voltant d'Holanda. El cànem també hi està prohibit, però, per raons de tipus social, el fiscal general n'autoritza la venda en petites quantitats als *Coffee Shops* i deixa que els ajuntaments facin referèndums per decidir si volen acollir aquests establiments o no.

Quin seria el model més adequat?
Nosaltres n'hem dissenyat un basat en la dispensació de cànem que protegeix els infants i adolescents. Preveiem que la substància no es podria obtenir fàcilment al carrer o en qualsevol botiga, sinó només a través d'associacions cannàbiques, és a dir, de manera restringida a les persones responsables i adultes que en formen part.

"Amb plantacions acotades i regulades, s'impediria que les màfies es lucressin amb la substància"

Veus factible que s'acabi adoptant?
Tot i que, fins ara, les administracions agafen aquestes regulacions amb pinces, hi ha països com Alemanya, Bèlgica, Polònia, el Regne Unit, el Brasil, l'Argentina o l'Uruguai que estudien implementar-les, mentre que Colorado, Washington i altres estats nord-americans han demostrat que la legalització del consum i la producció no ha generat cap problema. A més, coneixent l'experiència del tabac i de l'alcohol, la regulació permetria evitar que es creessin grans estructures econòmiques que s'enriquissin amb l'addicció a la marihuana. Hem pensat en estructures petites; la regulació contemplaria la limitació de quilograms i del nombre de persones per associació, de manera que les plantacions estarien controlades i no hi hauria possibilitats de desviació cap a màfies que es lucrin amb la substància. Només cal que el model es debati a les institucions i se li doni forma jurídica per aplicar-lo.

Qui ha participat en el disseny del model que es va presentar en el marc del Fòrum de Bellaterra celebrat el 20 d'octubre de 2012?
Tothom: des d'entitats cannàbiques fins a sectors del 15-M partidaris de la regulació, passant per facultatius i experts en drogues. Energy Control i altres col·lectius també han aportat la seva mirada jurídica, mèdica i social al voltant del consum i la producció de marihuana.

En la mesura que deixa de ser elitista i la demanada és transversal, l'escola i altres agents s'hi haurien d'implicar mitjançant accions pedagògiques?
És important, perquè, tot i que els efectes del cànem són reversibles i menys nocius respecte d'altres substàncies psicoactives, si el consum es produeix en una edat molt jove pot suposar una desviació en determinats comportaments, ja que els circuits neuronals es troben en una etapa de creixement. És per això que l'escola i altres sectors han de contribuir a transmetre aquest discurs i a establir mesures preventives. El coneixement és bàsic per a un ús responsable de la marihuana.

És positiva la decisió de l'Ajuntament de Rasquera (Ribera d'Ebre) de llogar part dels seus terrenys a una entitat de consumidores i crear un centre de recerca per difondre la cultura cannàbica?
Malauradament, crec que l'acord assolit a Rasquera respon més a l'afany pel consum que no pas a la reivindicació d'uns drets bàsics ni al fet d'apreciar el valor de la planta, el consum de la qual ens pot proporcionar un joc psíquic. Aquesta és la seva màgia, no pas la finalitat productiva.

Ara, l'important és assolir una bona regulació?
Sí, perquè, d'altra manera, una multinacional acabarà entrant al mercat distribuint cigarrets de marihuana a tots els estancs. L'objectiu immediat és posar en marxa el consell regulador a Catalunya i, després, modificar la llei anacrònica de 1967 perquè la tinença pel consum lúdic no sigui penada.

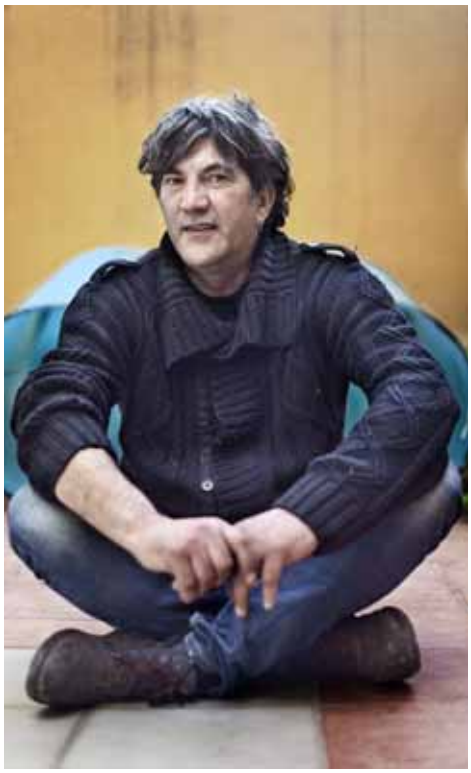

No en el nostre nom

Un país amb una relació complexa amb el seu llegat jueu i araboislàmic com el nostre no sempre ha entès amb els matisos necessaris el conflicte sagnant que viu Palestina. Junts, una associació catalana integrada per gent jueva i palestina, neix de la necessitat d'explicar una de les grans injustícies del segle XX i el XXI amb tots els colors i per recordar-nos que la injustícia –es digui sionisme o antisemitisme– sempre poueja en un passat salvatge: dels calls cremats de Perpinyà o de Palma el 1391 a la Ramallah de 2013, passant pel guetos polonesos o lituans de 1944.

Antoni Lluís Trobat
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

La defensa dels drets humans i la lluita contra l'ocupació aplega tendències molt diverses
-
Mahfouz Abu Turk

Més enllà del tòpic, erroni, que associa la col·lectivitat jueva amb l'Estat d'Israel i les seves polítiques, des de fa dècades, a casa nostra, sovint s'ha tendit a oblidar la contribució decisiva de persones de cultura jueva a les causes emancipadores i a favor d'un món més just. Una aportació que inclou figures de l'esquerra clàssica com Marx, Rosa Luxemburg o Trotsky, però també d'heterodoxes, com la feminista i fundadora de la Creu Negra Anarquista Olga Taratuta, l'impulsor de l'ecologisme anticapitalista Murray Bookchin, l'escriptora llibertària Emma Goldman o el propi Noam Chomsky. Sense oblidar, també, milers de lluitadores anònimes de moviments transformadors d'arreu del planeta. Així, activistes pels drets civils dels EUA dels seixanta; brigadistes internacionals durant la Guerra Civil contra el feixisme; militants contra l'apartheid a la Sud-àfrica dels anys vuitanta; partisanes antinazis no sionistes dels calls europeus dels anys quaranta; estudiants, obreres o teòriques de les grans mobilitzacions de 1968 i 1977 a Itàlia, Alemanya i l'Estat Francès; humanistes lliurepensadores a la Palma, la València o la Girona de fa sis-cents anys, o lluitadores pels drets humans al Xile de Pinochet o l'Argentina de Videla tenien en comú el fet de ser jueves.

Juntes per la pau

Amb el lema *No en el meu nom*, que va popularitzar part del moviment pacifista israelià després de la invasió del Líban de 1982, va sorgir, l'any 2009, l'associació catalana de jueves i palestines Junts. Té el seu origen en l'atac que l'Estat hebreu va perpetrar contra la Franja de Gaza, l'anomenada *operació Plom Fos*. Brian, un dels activistes de Junts, internacionalista d'arrels ashkenazites centreeuropees, n'explica l'objectiu: "Algunes persones d'origen jueu, preocupades per l'ofensiva del *lobby* sionista català, vam veure la necessitat que quedés constància que una part important dels jueus que vivim a Catalunya no només no compartim el que passa, sinó que ens hi oposem rotundament". Així, Junts, considera que l'origen de l'actual conflicte que viu el Pròxim Orient i, en especial, Palestina rau en la natura colonial del projecte polític sionista, en connivència amb els imperialismes britànic, francès i nord-americà. Les seves integrants defensen, com el moviment de solidaritat amb Palestina, la necessitat de reconèixer la Naqba de 1948 com la gènesi de tota la problemàtica i treballen a favor dels drets humans i contra la guerra, el racisme, l'antisemitisme i l'arabofòbia creixent. Com explica Brian, "la clau de volta de tot plegat és que no hi ha un conflicte religiós ni cap xoc entre civilitzacions. A Palestina, jueus, musulmans i cristians havien conviscut durant segles sense problemes, compartint una mateixa cultura amb matisos diferents". Per a l'activista, el conflicte és, essencialment, polític: "Israel és un Estat no democràtic promogut per europeus de confessió i ètnia jueva que ha fet de garants dels interessos del capital internacional i de les grans potències occidentals durant els darrers seixanta anys".

> *"Per a Junts, no hi ha conflicte cultural ni religiós, hi ha una ocupació militar, un conflicte polític i una situació d'apartheid"*

Les altres jueves

Per a la majoria de persones hebrees que formen part de l'entitat, la identitat jueva, segurament, es pot explicar a partir d'obres com *El jueu no jueu d'Isaac Deutscher* o *La invenció del poble jueu* de Shlomo Sand, que defensen bàsicament una judaïtat cultural de vocació internacionalista i agermanada amb els altres pobles del món –mediterranis o eslaus– amb els quals han conviscut. Junts ha fet i fa, a Catalunya, una tasca pedagògica mitjançant xerrades i publicacions i enfortint el moviment BDS (Boicot Desinversions i Sancions) a fi de mostrar a la societat catalana que hi ha un diagnòstic comú que uneix la població jueva i la palestina en la denúncia de l'estratègia segregadora, de terror i de neteja ètnica que pateix el poble palestí. Tanmateix, donada l'heterogeneïtat de les seves integrants –amb diferents bagatges polítics i emocionals–, no hi ha una posició comuna respecte a la solució final del conflicte, algunes aposten pel model de dos estats separats i altres, pel de l'Estat binacional. Junts forma part de la Xarxa Internacional de Jueus Antisionistes, IJAN, una organització d'abast mundial formada per persones jueves –ciutadanes de països diversos com l'Argentina, l'Índia, els EUA, el Quebec o els Països Catalans– que s'oposa a les polítiques de l'Estat israelià i dóna cobertura i legitimació a campanyes internacionals com la del BDS contra l'apartheid sionista.

Laurent Cohen, fill d'una família jueva egípcia i també participant de Junts, explica que, en el fons, el paper de Junts a Catalunya o de l'IJAN a la resta de l'Estat espanyol i al món està en sintonia amb les demandes del pacifisme militant de la gent jueva israeliana antisionista que rebutja l'ocupació i que, tot i ser minoritària i minoritzada pels governs, té una importància simbòlica que no es pot obviar. Cohen

explica que "el consens al voltant de l'ocupació dels territoris palestins, dins d'Israel, és molt ampli perquè la militarització, el servei militar obligatori i tot el que comporta juguen una funció interna d'homogeneïtzar una societat molt fragmentada i desigual com la israeliana. Segons ell, el sionisme històricament majoritari, laic i laborista, sempre ho va tenir molt clar. Ara, emperò, sembla que hi ha senyals inequívocs que gran part dels murs del sistema socioeconòmic edificat a partir de la fundació de l'Estat d'Israel comencen, com a la resta de l'anomenat primer món, a esfondrar-se. Les acampades d'indignades a Tel Aviv, en línia amb el moviment Occupy i amb el 15-M, o el descontent dels sectors laics i progressistes –tant de l'esquerra sionista com de l'antisionista– amb el tracte de favor i les cessions de l'espai públic que els religiosos-ortodoxos reben per part de l'Estat israelià i que engreixa els assentaments a Cisjordània mostren que l'*statu quo* difícilment es mantindrà durant molt de temps. Per a Cohen, "després de la mort de l'anomenat Camp de la Pau (a partir de la segona intifada de l'any 2000), que des de Junts i IJAN definim com a pacifisme sionista, queda clar que l'única posició seriosa per la part israeliana en la defensa d'una solució justa i pacífica consisteix a criticar l'arrel del problema". Cohen creu que la fórmula de pau de la Conferència d'Oslo va fracassar estrepitosament: "Ara, pau només pot ser sinònim de justícia per als palestins". Segons ell, la massa crítica israeliana en defensa dels drets humans i contra l'ocupació aplega tendències molt diverses com ara el moviment religiós Neturei Karta, el moviment llibertari anticapitalista Anarquistes contra el Mur o membres d'ONG d'esquerres com l'Alternative Information Center (AIC), del carismàtic Michael Warschawsky, que ha pres embranzida i que incorpora, cada vegada més, "els fills i els néts del sionisme laic, suposadament progressista, que ha acabat construïnt un monstre: un Estat colonial i d'apartheid totalment contrari a la tradició jueva de defensa de la justícia i les llibertats".

+INFO

– Junts - Associació Catalana de Jueus i Palestins: acjp.cat
– Xarxa Internacional de Jueus Antisionistes: ijsn.net

Les insubmises israelianes: el coratge de no agafar les armes

Maya Wind és la portaveu del moviment insubmís israelià 'shministim' des de 2008 - **CODEPINK Women For Peace**

Si hi ha quelcom que simbolitza un cert canvi generacional entre les estructures èticament degradades del vell sionisme i la nova manera d'entendre un futur de pau, justícia i reparació a l'Israel d'avui és el fenomen de les *shministim*, joves estudiants del darrer curs de batxillerat que, quan són cridades a files per fer el servei militar –tres anys per als nois i 21 mesos per a les noies–, s'hi neguen. Practiquen una forma d'objecció de consciència (*refuznik* en llengua hebrea) radical, conseqüent i perillosa.

Maya Wind, que es va declarar *shminstim* el 2008, va ser absolta el 2009 després de passar un temps a la presó: des de llavors, ha militat a l'organització feminista i antimilitarista New Profile i s'ha encarregat de la coordinació, a Jerusalem Est, del Comitè Israelià contra la Demolició de Cases i dels projectes de conscienciació per a adolescents de l'entitat Rabbis for Human Rights. Wind explica: "El meu procés va esclatar brutalment als quinze anys, quan vaig descobrir, per mitjà d'una petita associació que organitzava trobades entre joves israelians i palestins, la cruesa de la situació d'apartheid que vivien els que, fins aleshores, anomenàvem *veïns*: humiliacions constants, tortures, demolicions d'habitatges, assassinats selectius, un control policial i militar insuportable…". A partir d'aquest moment, la vida d'aquesta jove va fer un gir absolut. "El procés judicial i tota la nostra campanya va ser dura, ja que, amb només dinou anys, ens enfrontàvem a una maquinària repressiva molt potent; en aquest sentit, el suport internacional que vam rebre des de xarxes com l'IJAN va ser cabdal". Així doncs, malgrat les dificultats que s'albiren, Maya Wind reflexiona sobre una solució: "Els israelians han de deixar de comportar-se com uns europeus colonialistes al Pròxim Orient i aprendre a viure en pau i en coexistència amb els palestins i la resta d'àrabs. L'apartheid i l'ocupació s'han d'acabar".

Memòria i comunitat

FOTOGRAFIA: **Carlos Castro**

Primer acte

Guatemala ens evoca la cerca d'una vida eterna, on es barreja la llum i la natura enmig de la foscor i la misèria. És, potser, la recompensa al sacrifici promès a partir de l'evangelització des de la colònia.

I en companyia dels éssers estimats, els morts tornen des de l'oblit per recordar-nos el perquè i el com van marxar... Ho veus transcrit a les parets? A través de les il·lustracions de les massacres, de les execucions, els bombardejos sobre les muntanyes, pobles i comunitats senceres...

I de nou a escena, se'ns torna a representar a través de les informacions dels testimonis abocades a recents processos judicials contra generals per fets de genocidi.

El culte a la vida i a l'esperança dels fills, del futur, se sustenta pels absents d'aquesta cerimònia que celebra que la comunitat indígena existeix, que la cosmovisió maia perdura, resistent al foc i la tempesta, que l'extermini no ha estat consumat. Ens il·lustra el meravellós significat de mantenir-se vius i lluitant.

Segon acte

L'Afganistan ens evoca la cerca d'una vida eterna, on es barreja la llum i la natura enmig de la foscor i la misèria. L'Alcorà tampoc en dóna respostes, però també inunda de promeses.

I en companyia l'un de l'altre, els deu cossos dels nens i les nenes menors d'edat se'ns mostren sense vida, alineats, després del bombardeig. Ho veus plasmat en digital? A través de les imatges gravades de la destrucció de pobles i comunitats. Imatges retransmeses a l'instant, oblidades poc després.

O potser acabaran registrades i arxivades per poder, molts i molts anys després, fer un judici just als genocides. Serà en una altra escena.

El culte a la vida i a l'esperança ens manté lluitant, vius, per celebrar que la comunitat existeix, que perdura, resistent al foc i a la tempesta, i que l'extermini no s'ha consumat. Ens il·lustra el meravellós significat de lluitar per la memòria i la comunitat.

Ramón Nuila i Maite Cusó

Quaderns d'Illacrua

COORDINACIÓ QUADERNS D'ILLACRUA: Gemma Garcia
A FONS: Alba Gómez, Mar Carrera i Pau Casanellas **MIRALLS:** Carles Masià **TRANSFORMACIONS:** Oriol Agulló
DISSENY GRÀFIC: Roger P. Gironès • **CONTACTE:** quadernsillacrua@setmanaridirecta.info

RODA EL MÓN

14-15
La mineria d'or amenaça el futur i la sostenibilitat de la península grega de Calcídica

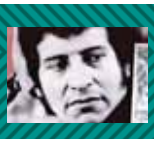

16
Els vaivens del procés judicial contra els vuit militars acusats de l'assassinat de Víctor Jara

IRLANDA // EL REPUBLICANISME IRLANDÈS FA UN GIR A L'ESQUERRA CONTRA LES RETALLADES

Desenterrant els ideals de la proclamació irlandesa de 1916

Eudald Vilamajó
Belfast
@eudaldvilamajo

Diferents grups polítics republicans van recordar el 97è aniversari de la proclamació de la República d'Irlanda el 31 de març i l'1 d'abril. Tots ells encara es consideren hereus d'aquesta proclamació i recorden la gent que va morir per ella. L'anàlisi de l'actualitat política viscuda durant l'últim any acostuma a centrar les intervencions en cadascuna de les commemoracions. Aquest any, el gir cap a l'esquerra ha estat la tendència general dins el republicanisme irlandès.

Tot i així, en un article molt eloqüent publicat al diari *Irish News*, el columnista Patrick Murphy va dir que els ideals de la proclamació irlandesa de 1916 s'havein enterrat amb l'execució dels seus signants. Amb un to irònic, ridiculitzava el fet que, cada any, tots els grups polítics marxin reivindicant-se com els autèntics hereus de la proclamació. D'acord amb aquesta, "els hereus haurien de ser radicalment socialistes, feministes i antisectaris", afirmava Murphy. Tot i la pèrdua de suport popular a la majoria de les marxes i parades, els rituals militaristes dels diferents grups republicans continuen recordant les morts dels signants, en lloc de centrar-se en els ideals pels quals lluitaven.

UN ANY DE MOVIMENTS

Tot i que l'acció de govern del Sinn Féin al nord d'Irlanda és lluny dels ideals de la proclamació, la seva marxa continua sent la que rep més suport. La diputada del Sinn Féin per Dublín Mary Lou McDonald, en la seva intervenció, carregava contra Dublín, Londres i Brussel·les per la imposició de l'austeritat -tot eximint-se de culpes-, conscient del perill que suposa el gir cap a l'esquerra d'altres organitzacions.

Marxa de commemoració de l'alçament de pasqua de 1916 del Sinn Féin a Dublín / SINN FÉIN

El darrer any, diversos grups han tornat a reivindicar la proclamació i l'alçament de pasqua de 1916. Segurament influenciats per la situació econòmica actual, aposten per la república socialista com a solució davant l'exclusió social i el creixement de la pobresa intrínsecs al capitalisme. Exemples d'això, són les

Diversos grups aposten per la república socialista com a solució davant l'exclusió i la pobresa

commemoracions de pasqua de dues organitzacions revolucionàries oposades als acords de pau del Divendres Sant de 1998 entre els governs irlandès i britànic i diferents partits polítics: el Moviment per la Sobirania dels 32 Comtats (32CSM) i la Xarxa Republicana per la Unitat. A través dels seus discursos, es van reafirmar en la lluita per una república socialista, van centrar les crítiques en la política econòmica i social del Sinn Féin i van deixar en un segon pla la crítica a la política nacional.

CREIXEN LES LLUITES POPULARS

Actualment, a Irlanda, qui mobilitza més persones no són els diferents grups republicans tradicionals, sinó les lluites populars contra les retallades, els nous impostos i el desmantellament de drets socials i laborals. També hi ha alguna excepció, com la del partit polític socialista i republicà Éirígí, que aquest darrer hivern ha fet una crida -amb èxit- a través de les xarxes socials i als carrers per l'establiment d'un moviment més horitzontal contra les retallades a tota l'illa i per promoure una campanya de sabotatge al nou impost sobre el consum d'aigua. O la del Sindicat Independent de Treballadors, que, al congrés anual d'enguany, a part d'apostar per l'acció directa en la lluita sindical, va emfatitzar la importància de donar suport a les campanyes populars.

EL FÒRUM SOCIALISTA REPUBLICÀ

Una altra de les iniciatives destacables d'aquest últim any és el Fòrum Socialista Republicà Peadar O'Donnell, una organització que, retornant al pensament de James Connolly i James Larkin, pretén ser un espai de trobada i debat dels diferents grups, rerefons i persones republicanes socialistes i un paraigües de diferents lluites sectorials, que ara arrenquen amb

El fòrum té com a objectiu combatre les polítiques econòmiques que imposa la troica

força, a més de crear un discurs de mínims socialista on els diferents grups se sentin còmodes. Paral·lelament, el fòrum té com a objectiu combatre les polítiques econòmiques que imposa la troica al poble irlandès a través del govern de Dublín d'Enda Kenny (del partit democratacristià Fine Gael) i de l'Assemblea d'Stormont a Belfast i també la dominació britànica, el sectarisme i el racisme.

El mateix columnista, Patrick Murphy, acabava l'article recordant que la meitat dels nadons de Belfast viuen en condicions de pobresa, mentre la política republicana majoritària continua apostant per prioritzar la lluita per la independència i no pas per buscar la igualtat entre la gent de què parla la proclamació.

GRÈCIA // LA MINERIA D'OR AMENAÇA EL FUTUR I LA SOSTENIBILITAT D'UNA REGIÓ AMB UN ALT VALOR NATURAL

La catàstrofe del tresor daurat

Les excavadores ja han començat a treballar per destruir dos-cents seixanta-quatre quilòmetres quadrats de massa forestal. Una mina a cel obert, dues de subterrànies, una planta metal·lúrgica de coure i or i una de producció d'àcid sulfúric són els principals elements d'un projecte polèmic que, darrere l'eterna promesa del creixement econòmic i la creació de mil cinc-cents llocs de treball, amaga la destrucció d'una regió que lluita per la seva supervivència.

David Bou
Salònica
@dvdbou

Situada al nord-est de Grècia, banyada pel mar Egeu, Calcídica és una gran península coneguda per la seva riquesa natural i paisatgística. Les platges verges i els boscos ancestrals que alberga han fet que la regió es popularitzi com una destinació turística de primer ordre, amb un model de desenvolupament respectuós amb l'agricultura, la pesca i l'apicultura, pilars bàsics de la seva economia local.

El projecte actual d'ampliació preveu l'extracció de 380 milions de tones els propers 25 anys

Els darrers anys, però, s'han intensificat les pressions dels poders polític i econòmic per estendre la mineria d'or i la metal·lúrgia a gran part del seu territori, fet que obvia els perills irreversibles que comporta aquest tipus d'indústria pesada pels ecosistemes i la població residents a la zona.

Els plans de la societat anònima Hellas Gold, propietat en un 95% de la productora d'or canadenca Eldorado Gold Corporation, presidida per Paul N. Wright, han provocat la creació d'un ampli moviment d'oposició a la minería. Malgrat les protestes, a hores d'ara, el projecte segueix endavant amb el suport de l'oligarquia hel·lena i els partits polítics aliats de la troica.

EL NEGOCI DE L'OR

Tot i que els primers indicis d'extracció d'or a la regió es remunten al segle VI, els impactes negatius que ha tingut aquesta activitat sobre el territori no han estat gaire significatius fins al moment. Diversos estudis calculen que ja s'han extret 33 milions de tones d'aquest mineral tan preuat del subsòl de les mines de Cassandra, l'única explotació minera de la zona fins a l'actualitat. Aquesta xifra esdevé insignificant tenint en compte que el projecte actual d'ampliació preveu l'extracció de 380 milions de tones els propers 25 anys, amb un valor de 15,5 bilions d'euros.

El desenvolupament de la indústria minera a Calcídica es va iniciar amb la fi de la Segona Guerra Mundial, quan un home de negocis molt important va adquirir i iniciar l'explotació dels terrenys, fins que el Banc Nacional de Grècia va acabar amb l'empresa mitjançant un procés especial de liquidació l'any 1992. Tres anys després, la infraestructura va ser transferida a TVX Hellas, empresa subsidiària de la companyia minera canadenca TVX Gold, que va reprendre les activitats fins a l'any 2003. Va ser aleshores que el Consell d'Estat, a instàncies d'una demanda ciutadana, va ordenar la paralització de les operacions perquè considerava que els riscos potencials de la inversió eren més grans que els beneficis econòmics i socials per la comunitat local. Mesos després, la propietat de l'explotació de Cassandra va ser transferida per llei a l'Estat grec per un valor d'onze milions d'euros. Amb la ratificació d'aquesta mesura excepcional per part del Parlament grec, els assentaments van ser venuts el mateix dia a la seva propietària actual, Hellas Gold SA, pel mateix preu de compra i sense fer cap

L'agricultura i el turisme, principals motors de desenvolupament de la regió, corren el risc de desaparèixer

concurs públic ni una avaluació econòmica dels actius transferits. L'operació va incloure la concessió de 317 quilòmetres quadrats per a la mineria i l'exploració, trenta mil metres quadrats per edificar oficines i edificis industrials, dues mines subterrànies i dues plantes de tractament d'or i maquinària pesada. La cirereta del pastís per a la companyia va ser l'assumpció de la concessió amb l'exempció del pagament de qualsevol tipus d'impost. L'acord també contemplava que els beneficis obtinguts de la producció i la venda dels minerals serien propietat exclusiva de l'empresa extractora, mesura que despossoeïa l'Estat de cap benefici sobre l'explotació dels seus propis recursos naturals.

LA COMPLICITAT DE L'ESTAT

Durant tot el procés, l'empresa ha comptat amb la complicitat de l'Estat, que ha fet els ulls grossos davant d'una sèrie d'irregularitats i ha permès l'aprovació dels seus plans. S'ha desobeït la legislació grega en diverses ocasions, per exemple, amb el procés d'avaluació del projecte i les mesures compensatòries per les afectades. També s'ha vulnerat la legislació europea, en concret, la directiva relativa a la regulació d'usos dels espais propers a les àrees protegides sota la xarxa Natura

La maquinària de l'empresa minera va aparèixer cremada a l'indret on s'ha iniciat el projecte

2000. Fins i tot es va destituir el ministre de Medi Ambient, que havia rebutjat l'aprovació de l'informe d'impacte ambiental, per col·locar-ne un de nou que el va aprovar el mateix dia que va prendre possessió del càrrec.

El govern va destituir el ministre de Medi Ambient que havia rebutjat l'aprovació de l'informe d'impacte ambiental

Nombrosos estudis acadèmics independents demostren que, si es duen a terme els plans d'Hellas Gold, tots els recursos naturals i econòmics de la zona rebran impactes negatius que es perllongaran en el temps més enllà dels anys que duri l'activitat minera. L'agricultura i el turisme, principals motors de desenvolupament de la regió, corren el risc de desaparèixer. La primera per la desforestació i la contaminació del sòl i els aqüífers; el turisme, per la degradació de la qualitat de vida i de l'entorn natural de la zona afectada. També es preveu que l'activitat minera llenci a l'atmosfera fins a tres-mil tones de pols tòxica per hora, a més de les grans quantitats de residus sòlids que es produiran fruit de l'extracció, unes deixalles que són altament perilloses pel seu elevat contingut d'arsènic.

L'Estat endureix la repressió per garantir l'execució del projecte

La policia assetga Calcídica per atemorir la població contrària a la mineria

Més de 15.000 persones es van manifestar contra la mineria i la repressió a Salònica / KATERINA SEITANIDOU

David Bou
Salònica
@dvdbou

Les mobilitzacions contra l'expansió de les activitats mineres a Calcídica es van reprendre fa dos anys. Des d'aleshores, la lluita contra el projecte d'Hellas Gold ha anat recollint suports entre la població dels més de setze pobles de la zona i les organitzacions polítiques, socials i sindicals de tot el país i s'ha transformat en una de les lluites més transversals que s'han viscut a Grècia durant els últims anys. La reacció de l'Estat davant la mobilització creixent ha estat l'enduriment de la repressió i l'ús d'estratègies que -en diverses ocasions- han vulnerat els drets fonamentals de les opositores i han provocat denúncies d'organitzacions de drets humans com Amnistia Internacional.

SOCIALITZACIÓ DEL CONFLICTE

Durant la tardor de 2012, es va viure un punt d'inflexió i el conflicte per la defensa del territori es va intensificar. El 9 de setembre, una primera manifestació a Skouries va acabar amb desenes de persones ferides -entre les quals hi havia un diputat de Syriza i una ciutadana alemanya- i quatre persones detingudes. Durant una altra protesta, el 21 d'octubre, catorze persones van ser detingudes -seran jutjades el proper mes de novembre- durant l'atac policial contra les manifestants que caminaven pel bosc intentant accedir a la zona afectada. Desenes de persones van patir fractures pels cops dels efectius policials, contusions pels impactes de les bales de goma i problemes cardíacs i respiratoris per la inhalació de gasos lacrimògens. La policia va trencar les finestres dels cotxes que transportaven les ferides als hospitals i va arribar a introduir una granada de gas al cotxe d'un manifestant, que va patir un accident a causa de la pèrdua de visibilitat. L'agreujament de la repressió va fer arribar el conflicte als mitjans de comunicació, que no van poder ocultar els greus episodis viscuts a Calcídica, tot i ser un dels principals instruments utilitzats pel poder econòmic i polític per manipular l'opinió pública i legitimar el projecte miner. Fruit d'aquesta socialització del conflicte, el moviment va traslladar, amb èxit, les mobilitzacions a Atenes i Salònica durant el darrer nadal, per buscar la visibilitat que ofereixen els principals nuclis urbans del país.

QÜESTIÓ D'ESTAT

L'emplaçament de la companyia Hellas Gold al bell mig del bosc de Skouries va ser atacat per un grup nombrós de desconegudes la nit del dissabte 16 de febrer. El resultat de l'acció va ser la destrucció de nombrosa maquinària i diversos vehicles de la companyia minera, que van quedar totalment calcinats. Des d'aquell dia, la regió de Calcídica viu un veritable estat d'excepció. Els controls de carretera i les patrulles de la divisió antiterrorista de la policia grega s'han convertit en una cosa habitual als pobles de la zona. S'han produït detencions il·legals i no comunicades per extreure mostres d'ADN de ciutadanes escollides a l'atzar i s'han repetit els episodis de gent retinguda que ha patit interrogatoris i amenaces per part de la policia.

El 7 de març, durant el migdia, la repressió va tocar sostre. Més de tres-cents policies van irrompre a la població de Ierissos i van llançar grans quantitats de gasos lacrimògens, fins i tot contra el pati de l'escola del municipi. En una acció tan inesperada com injustificada, desenes d'habitatges van ser escorcollats durant les més de nou hores que l'operatiu policial va ocupar el poble. Fruit de la intervenció, un nadó d'onze mesos va ser hospitalitzat per intoxicació i problemes respiratoris. Els nombrosos testimonis recollits per videoaficionades van saltar ràpidament als mitjans de comunicació i el debat social sobre la idoneïtat del projecte i la repressió policial no ha parat de créixer des d'aleshores. Dos dies després, més de 15.000 persones van prendre els carrers de Salònica contra la mineria i la repressió. Va ser la mobilització més concorreguda d'una lluita que ha aconseguit trencar el silenci mediàtic i que manté viva l'esperança de preservar les contrades que van veure néixer Aristòtil.

AMÈRICA // QUARANTA ANTS DESPRÉS DE LA MORT DEL CANTAUTOR XILÈ, EL PROCÉS CONTRA ELS VUIT MILITARS ACUSATS DEL SEU ASSASSINAT AVANÇA A BATZEGADES

Justícia per a Víctor Jara

Maria Salicrú-Maltas
Mataró
@_sali_

"*¿Qué hace aquí este hijo de puta? No permitan que se mueva. Éste me lo reservo*". Aquesta és l'agradable benvinguda que el tinent anomenat *El Príncipe* va propiciar a Víctor Jara quan el va reconèixer a l'Estadio Chile. Era el dijous 13 de setembre de 1973 i feia un dia que el popular cantautor i director de teatre es trobava retingut entre milers de preses polítiques en aquest pavelló esportiu de Santiago. Des que hi va arribar, Jara va ser humiliat i colpejat en públic pels militars, fidels al cop d'estat del general Pinochet des del dimarts 11. "*Canta ahora si puedes, hijo de puta!*", li cridà *El Príncipe* en una ocasió.

Víctor Jara va rebre 43 impactes de bala, 36 d'ells mortals segons les proves de balística

Aquell dijous, Jara va ser traslladat al soterrani per ser torturat als camerinos on tantes vegades s'havia preparat per actuar. Després de l'*interrogatori*, un pres el va reconèixer, estirat en un passadís, ple de sang, enmig d'orins i excrements. El dissabte, Jara seguia moribund, però se'l van tornar a emportar al soterrani. Després d'hores de vexacions, el cantautor continuava sense dir res als militars. Un d'ells -histriònic i enfurismat- va perdre la paciència i, per l'esquena, d'un tret al clatell, el va assassinar. Després de desplomar-se, Jara va rebre 43 impactes de bala, 36 d'ells mortals segons les proves de balística.

ORDRE D'ARREST

La família va lluitar perquè es fes justícia des que es va descobrir el cadàver de Jara el matí del diumenge 16, però no va ser fins el 28 de desembre de 2012 que el jutge Miguel Vázquez, de la Cort Suprema de Santiago, va dictar una ordre d'arrest pels extinents Pedro Pablo Barrientos Núñez, Edwin Armando Roger Dimter Bianchi, Raúl Aníbal Jofré González, Nelson Edgardo Haase Mazzei, Ernesto Luis Bethke Wulf i Jorge Eduardo Smith Gumucio i per a l'excoronel Hugo Hernán Sánchez Marmonti i l'excomandant Roberto Federico Souper Onfray. Smith i Sánchez van ser detinguts per la policia i la resta es van entregar entre els dies 2 i 3 de gener. A finals de gener, la Sala Penal de la cort va donar llum verda a la sol·licitud d'extradició de Barrientos -que resideix als EUA- i, actualment, el Servei Mèdic Legal efectua proves a Souper per si pot ser traslladat del geriàtric on resideix a la presó. Souper -amb l'ajuda de Dimter i Jofré- va ser un dels que van liderar *El tanquetazo*, la frustrada sublevació militar contra el govern de la Unidad Popular d'Allende, el juny de 1973.

La tomba de Víctor Jara al Cementerio General de Santiago de Chile / LEONARDO TORO

LLIBERTAT SOTA FIANÇA

El 28 de març d'enguany la Corte de Apelaciones de Santiago va concedir la llibertat condicional (previ pagament d'una fiança de 1.600 euros) a Dimter, Hasse, Jofré i Bethke. Després de conèixer la notícia, Gloria König, directora de la fundació Víctor Jara, va explicar que se sentia tranquil·la perquè "sabem que la llibertat sota fiança és part del procés".

De tota manera, la família Jara segueix demanant cautela. En cas que el judici s'arribés a produir (l'avanç del procés encara ha de ser ratificat per la Cort Suprema xilena), els exoficials seguirien negant la veritat i, després, complirien condemna a una presó de luxe com els 50 militars condemnats per violacions dels drets humans. Entre els empresonats en aquest centre, hi ha Manuel Contreras, cap de la DINA, la policia secreta de la dictadura. D'altra banda, és poc probable que els EUA -país que va ajudar Pinochet a enderrocar el govern democràtic d'Allende- extradeixi Barrientos, considerat l'assassí principal de Jara.

Malgrat els vaivens del procés, el cas de Víctor Jara ha estat interpretat com un bri d'esperança per a moltes famílies xilenes. Cal recordar les declaracions que va fer Joan Turner, vídua de Jara, a la DIRECTA el 20 de desembre de 2010, després que el jutge decretés l'exhumació del cadàver del seu marit: "Francament, no tinc esperances que hi hagi judici. Crec que no trobarem els responsables de la seva mort. Tenim les nostres sospites, però ningú no ha estat arrestat ni detingut".

Des del 2009, Víctor Jara reposa de nou al Cementerio General, on la família el va poder enterrar, 36 anys després de la seva mort, amb dignitat i amb el suport de milers de persones. La seva tomba està situada a prop del *Patio 29*, una gran fossa on descansen centenars de persones detingudes-desaparegudes. Quantes d'elles també van ser assassinades sota les ordres dels vuit exoficials avui encausats?

La 'funa', l'escarni públic xilè

Des de fa alguns anys, la Fundación Víctor Jara i altres entitats que lluiten per la justícia i els drets humans a Xile sospitaven que *El Príncipe* estava vinculat amb l'assassinat del cantautor. Després d'anys d'investigació, es va arribar a la conclusió que es podia tractar de Dimter. Davant la ineficàcia de la justícia, un grup de xilenes compromeses amb els drets humans li va fer una *funa* al seu despatx del Ministeri de Treball. *Funa* és el nom que rep l'escarni públic a Xile. Al nostre país, s'ha popularitzat amb la versió argentina del nom, escrache. Durant la *funa*, Dimter es va comportar de manera histèrica i covarda davant la desena de persones que van protagonitzar l'escarni: "*¿Qué le he hecho yo a nadie? Le ruego a Dios para que se sepa!*".

LA DIRECTA PUNTS DE VENDA

ABRERA
Pepereria Abrera • Pg. de l'Estació 21
BARCELONA — Ciutat Vella
Taller de Músics • Requessens, 3
Espai Icària • Arc de Sant Cristòfol, 11-23
Xarxa Consum Solidari • Pl. Sant Agustí Vell, 15
El Lokal • Cera, 1 bis
La Rosa de Foc • Joaquín Costa, 34
Logofobia • UB Raval, Dm. 10-18h
Quiosc Colom • Rambles
Etnomusic • Bonsuccés 6
Quiosc Tallers • Rambles
BARCELONA — Eixample
Quiosc Manu • Nàpols-Rosselló
BARCELONA — Gràcia
Aldarull • Martínez de la Rosa, 57
Cap i Cua • Torrent de l'Olla, 99
Infoespai • Plaça del Sol, 19
Taifa • Verdi, 12
Papereria Cercles • Ballen 201
Estanc • Rosselló amb Castillejos
BARCELONA Guinardó
Rocaguinarda • Xiprer 13
BARCELONA — Nou Barris
Casal de Barri de Prosperitat • Plaça Àngel Pestaña s/n
Ateneu Popular de 9 Barris • Portlligat, 11-15
Can Basté • Fabra i Puig, 274
BARCELONA — Sant Andreu
Bar La Lira • Coroleu, 15
Quiosc Comerç • Plaça Comerç
Quiosc Rambla • Fabra i Puig, 10
Ateneu Llibertari • Coroleu, 82
BARCELONA — Sant Gervasi
Quiosc • República Argentina, 233
Quiosc • Tuset, 38
Llibreria Hernández • Passeig Reina Elisenda de Montcada 2
BARCELONA — Sants
Centre Social de Sants • Olzinelles, 30
Espai Obert • Violant d'Hongria, 71
La Ciutat Invisible • Riego, 35
Terra d'Escudella • Premià, 20
Teteria Malea • Riego, 16
Quiosc Coberes • Sants, 79
Quiosc Francisco • Vilardell
Coop57 • Premià, 15
Kolton club • Rossend Arús, 9
BELLATERRA
Quiosc de Ciències de la Comunicació
BERGA
Llibreria La Mafalda • Plaça Viladomat, 21
CALDES DE MONTBUI
Quiosc del Caprabo • Av. Pi i Margall, 183
Papereria Can Rosell • Av. Josep Fontcuberta, 118
CARDEDEU
Quiosc del Centre • Ctra. de Cànoves, 4
CORNELLÀ DE LLOBREGAT
CGT • Ctra. d'Esplugues, 46
Ateneu Popular de Cornellà • Jacint Guerrero, 8
ESPLUGUES DE LLOBREGAT
Ubuxi • Joaquim Rosal, 22
Quiosc • Joaquim Rosal amb Laureà miró
GAVÀ
Art Voltaic • Sant Joan, 1
GIRONA
Les Voltes • Plaça del Vi, 2
Quiosc • Plaça Catalunya
Logofobia • UdG, Dj. 10-18h.
GRANOLLERS
La Gralla • Plaça dels Cabrits, 5
Anònims • Miquel Ricomà, 57
El Racó Ecològic • Roger de Flor, 85
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
Quiosc • Plaça del Repartidor
IGUALADA
Llibreria Cal Rabell • Santa Caterina, 17
Llegim • Ptg. Capità Gail, 4
LLEIDA
Can Ramon • Baixada de la Trinitat 5
Espai Fumàtic • Pi i Margall, 26
MANRESA
Moe's • Joc de la Pilota, 9
MARTORELL
Llibreria Miró • Francesc Santacana, 12
Llibreria Papereria Estel • Avingu. Dr. Francesc Massana, 16
MATARÓ
Llibreria Dòria • Pujol, 9
MOLINS DE REI
Barba • Rafael Casanova, 45
PALMA DE MALLORCA
Llibreria Mallorca • Església de Santa Eulàlia 11
EL PRAT DE LLOBREGAT
Llibreria Drac • Ferran Puig 38
RIPOLL
Gràfic Paper • Progrés 27 i Mossen Cinto Verdaguer, 14
RIPOLLET
El Local • Monturiol, 32
SABADELL
Can Capablanca • Comte Jofre 30
SANTA COLOMA DE GRAMENET
Aramateix • Montserrat 3
La Krida • Sicília, 97
Distrivinyes • Sant Ramon, 22
SANT BOI DE LLOBREGAT
Bar Sense Nom • Plaça de les Preses, 3
Oxford • Ronda Sant Ramon, 113
SANT FELIU DE LLOBREGAT
Ateneu • Vidal i Ribas, 23
Teteria India • Jacint Verdaguer, 9
SANT JOAN DESPÍ
Kiosk Dot • Pg. Canal s/n amb Av. Barcelona
La Kreperia • Galícia, 8
SANT PERE DE RIBES
Gabaldà • Plaça de la Font, 2
LA SEU D'URGELL
Llibreria La Llibreria • Sant Ot, 1
SITGES
Quiosc Can Jornet • Major, 8
TARRAGONA
CGT • Rambla Nova, 97-99, 2n
TÀRREGA
Llibreria Bufavents • Major, 23
Fem Cadena • Av. Barcelona, 81
TERRASSA
Terrassa Respon • Societat, 6
Ateneu Candela • Sant Galetà, 73
VALÈNCIA
Café Tendur • Silvia Romeu, 16
Llibreria Sahiri • Danzas, 5
Terra • Baró de Sant Petrillo, 9
Sodepau • Camissers 8
VILAFRANCA DEL PENEDÈS
La Fornal • Sant Julià, 20
VILADECANS
Llibreria Els Nou Rals • Sant Joan, 19

EXPRESSIONS

Retrat d'un dia de març

El fotoperiodista Paco Elvira va morir la setmana passada en un penya-segat a les costes del Garraf. Hi havia anat a fer unes fotografies per al seu bloc i, prop de la roca Falconera, va relliscar i va caure al buit. De fet, era un paratge que havia immortalitzat repetidament.

Mireia Chavarria
@miretxebarria

Un raig de llum que es filtra per l'òptica de la Leica i clic! La imatge s'imprimeix sobre el sensor. Així de fàcil. Per a Paco Elvira, però, la fotografia significava una miqueta més que la mera reproducció de la realitat que tenia al davant. Ell s'involucrava enterament en la presa de la imatge, hi posava part del seu punt de vista polític i de la seva implicació personal en allò fotografiat. És aquella "visió particular" de què parlava, que "sempre s'aconsegueix tocant temes que t'afecten o t'interessen".

És per això que, d'alguna manera, les fotògrafes no moren mai. Deixen una petja, incompleta però inesborrable, que impregna de manera fragmentada totes aquelles imatges que van voler immortalitzar. És el cas de la imatge de la roca Falconera, indret on el van trobar mort l'1 d'abril, que no només havia fotografiat reiteradament, sinó que, a més, era una de les localitzacions que ell descrivia a la novel·la *Un dia de maig*, publicada el 2001.

> "Tinc un sentiment agredolç; tot allò que vaig fotografiar és present ara: l'atur, el dolor, la repressió..."

De la mateixa escola que Agustí Centelles o Robert Capa, Elvira va adoptar la càmera Leica per dur a terme les primeres fotografies quan encara estava estudiant Econòmiques a la universitat. Era una càmera lleugera i amb una òptica molt lluminosa, cosa que li permetia captar el més imprevist, el més impensat, que amagava la realitat. De fet, va ser una càmera que va revolucionar el món del fotoperiodisme, ja que va oferir la llibertat de poder improvisar: podies portar la càmera a sobre sempre i fer la captació de manera ràpida encara que les condicions no fossin les òptimes. És gràcies a la Leica i al compromís polític i el talent fotogràfic de Paco Elvira que es va documentar la lluita universitària contra el règim durant els darrers anys del franquisme. En aquella època, "els fotoperiodistes estaven molt compromesos amb el canvi polític, corrien molts riscos". Després de la mort de Franco, Elvira va retratar les reivindicacions de les jornaleres andaluses, l'atur i les vagues que van caracteritzar l'Estat espanyol de la transició i va elaborar dos reportatges que van marcar la seva carrera professional sobre els conflictes al País Basc i a Irlanda del Nord, respectivament.

COM EXPLICAR LA HISTÒRIA

A banda de l'empremta de fotògrafs com William Klein, Cartier Bresson i Ed van der Elsken, molt presents en la seva trajectòria, Elvira es va nodrir de l'estètica que traspuaven algunes de les pintures de Vincent Van Gogh i els retrats d'Arnold Newman. En relació a aquest darrer, reconeixia: "M'agradaria que m'hagués retratat".

Tanmateix, fascinat per la fotografia des de jove, el referent principal de Paco Elvira va ser Xavier Miserachs. Tal com feia ell, el fotògraf intentava documentar la realitat històrica a través de "la gent corrent", és a dir, persones obreres, estudiants i camperoles que, amb les seves pròpies paraules, eren les "protagonistes reals d'aquest canvi", deia, referint-se a la transició. De fet, afirmava: "És l'esperit solidari de la gent el que ens va fer tirar endavant".

Tal com apunta el periodista Antonio Baños: "Hi va haver un temps en què nosaltres fèiem les fotos". Per il·lustrar-ho, explicava l'anècdota de la famosa fotografia del governador civil Don Rodolfo fent la salutació feixista l'any 1975, que Elvira va incloure en una sèrie de fotografies d'un funeral a Barcelona per a la revista *Mundo*. I és que, tot i que Paco Elvira treballava per mitjans de comunicació que servien el règim establert, com ara *Primera Plana* o l'agència Cover, les seves fotografies el despullaven subtilment o, si més no, el desproveïen d'aquella tela opaca que cobria el salvatgisme d'una dictadura aparentment superada i que exhibia una democràcia poc transparent. És en aquests mitjans on va publicar les fotografies més famoses de la seva carrera professional

Fins avui molt actiu a les xarxes socials a través del seu bloc, reconeixia: "Tinc un sentiment agredolç; tot allò que vaig fotografiar és present ara: l'atur, el dolor, la repressió... Ara està retornant amb les retallades, el desmantellament de la sanitat, etc. Fins i tot imatges que obren un dels meus llibres dels *grisos* estomacant estudiants és una cosa que hem vist no fa gaire aquí".

Retrat de Paco Elvira fet per Laura Guerrero i diversos retrats fets per Paco Elvira (de dalt a baix, funeral Bobby Sands, Mongòlia 1979 i vietnamites a Hong-Kong 1979)

EXPRESSIONS

Ja n'estem 'Fins els Borbons'!

Trenta-vuit dibuixants 'emPalmats' i Angle Editorial han editat un recull de les millors vinyetes dedicades a la família reial

Anna Pujol Reig
@putxiputxis

Després de publicar *Enfoteu-vos-en! Humor Indignat* (Angle Editorial, 2012), els llapis esmolats de Pau Anglada, Ant, L'Avi, Bié, Jordi Borràs, Jordi Canyissà, CoNNtra, Cruz, Elchicotriste, Ermengol, Espinosa, Farruqo & Domènech, Fel, Fer, Ferran, Ferreres, Franchu, Àlex Gallego, Gras, Meri Gil, Guillem, Kap, Kim, Malagón, Napi, Néstor, Nomdenoia, Pau, Ricardo Peregrina, Pierino, Plaga, Sr. Plástiko, Lluís Puigvert, Quel, Raquel G. U., Soler, Tres i Xavi han tornat a la càrrega per presentar-nos, amb clau irònica i d'humor, les aventures i desventures de la família més famosa de l'Estat espanyol.

L'AGRAÏMENT DE LES NINOTAIRES

De fet, l'obra es presenta com un clar agraïment per part dels il·lustradors i les il·lustradores als monarques, ja que, com comenten: "Estem sincerament i profundament agraïts a tota la família reial espanyola perquè és una font inesgotable d'acudits. Si no existís aquesta família divinament escollida, on trobaríem la inspiració?" I tant si l'han trobada! El resultat és un total de 119 pàgines on, dibuix rere dibuix, es van repassant els grans moments que ens ha deixat la dinastia borbònica des del seu nomenament -de fet, aquest ja és un gran instant d'on poden sorgir mil i un gags, perquè va ser de tot menys seriós- fins a les aventures de safari, Urdangarin i companyia. El pròleg de Jair Domínguez comença: "Si finalment resulta que és delicte riure's de la família reial, els autors que signen les següents pàgines passaran ràpidament a disposició judicial, o sigui que, gaudiu mentre pugueu". De cara a la gent més patidora, a l'inici del llibre, les autores destaquen: "Avís a la població: Cap monarca no ha estat maltractat en l'elaboració d'aquest llibre."

MESURES PER APROPAR LA MONARQUIA AL POBLE, #37

/ FEL

Fins els Borbons!
38 dibuixants emPalmats
Angle Editorial, 2012
angleeditorial.com

Set anys teixint la 'Directa'

At Versaris i Orxata Sound System actuaran a la festa del setè aniversari del setmanari

Orxata Sound System / MARC SARDÓN

Anna Pujol Reig
@putxiputxis

Un any més i ja sabeu què diuen: "Qui dia passa, any empeny!" Com qui no vol la cosa, ja han passat set anys des que va aparèixer el primer exemplar de la Directa. Durant aquest temps, les 150 subscriptores que van donar suport a una iniciativa de periodisme crític, d'investigació, proper als moviments socials i independent de qualsevol poder polític o econòmic han augmentat i ja han arribat a ser 1.742. Per donar gràcies a totes les persones que feu possible aquest projecte, us convidem a celebrar totes juntes el setè aniversari de la Directa amb un concert el dissabte 20 d'abril a l'Ateneu de Nou Barris.

NOUS REPTES PER ENDAVANT

Al llarg d'aquests anys, el panorama ha anat canviant de manera vertiginosa en l'àmbit social i periodístic. Un exemple d'això ha estat l'auge d'Internet, que ha introduït canvis en els models comunicatius i socials i també en les formes. Per aquest motiu, l'octubre del 2011, es va crear la pàgina web del setmanari, amb la intenció que totes les nostres lectores poguessin tenir la informació el més actualitzada possible. En la mateixa línia, també vam iniciar el Twitter de la Directa. El resultat ha estat del tot inesperat: la pàgina web rep una mitjana de 100.000 visites úniques mensuals, el Twitter té 17.140 seguidores i l'edició en paper, lluny de perdre protagonisme -una qüestió que inquietava diversa gent del setmanari- s'ha vist reforçada per aquests nous canals i moltes de les lectores esporàdiques s'han unit al projecte com a subscriptores. Gràcies a elles, ara som molta més gent. Però el camí continua i ens plantegem noves expectatives per construir un mitjà més sòlid i créixer. Aquests són els grans reptes pel futur.

CELEBRACIÓ EN FAMÍLIA

Per poder gaudir d'aquests set anys *posant la Directa*, la festa comptarà amb les actuacions dels grups At Versaris i Orxata Sound System (amb els seus darrers treballs *No Fear* i *2.0*, respectivament) i la sessió de Dj Titania & Lowpes. El concert es farà a l'Ateneu Popular de Nou Barris -que, un any més, ens acompanya en l'aniversari- i té un bo d'ajut de 6 euros, destinats íntegrament al projecte. A la ciutat de Barcelona, el podeu adquirir de manera anticipada a La Torna (Gràcia), La Ciutat Invisible (Sants), El Lokal (Raval) i el mateix Ateneu de Nou Barris; també el podreu adquirir a Cornellà de Llobregat, Sabadell, Mataró, Lleida i Tarragona.

Concert del setè aniversari de la Directa
Dissabte, 20 d'abril a les 22h
Ateneu de Nou Barris
C. Portlligat, 13-15
L3: Roquetes o L3 i L4: Trinitat Nova
directa.cat
ateneu9b.net
@La_Directa #arribael7è

Quan el 'thánatos' es convertia en 'eros'

Films com 'Cry wolf' o 'La caza del asesino' precedeixen l'explotació de la violència sexual per part del cinema, especialment acusada a partir dels anys 60 i 70

Ignasi Franch
@ignasifranch

Des del seu naixement, el cinema ha hagut d'afrontar la imatge i la realitat de les dones, però, tret d'excepcions puntuals, sempre ha estat controlat per magnats i directors que reflectien (i potser alimentaven) el masclisme social. Especialment als inicis de la gran indústria audiovisual, els arquetipus femenins dominants van reflectir una mirada paternalista, més reaccionària o més reformista, com les ficcions de dones perdudes característiques dels anys 20 i 30. Al seu torn, les *femmes fatales* pròpies del *noir* es podien considerar revisions noves i culpabilitzadores del mite de l'Eva temptadora o, en alguns casos, saludables transgressions de l'ordre establert. Sovint, les interpretacions depenen del punt de vista de l'audiència.

L'assumpció de codis d'autocensura va facilitar que el Hollywood clàssic i altres cinematografies dominants duguessin la violència sexual a la seva perifèria, al món dels subgèneres i els *quickies*. Però la victimització i l'assetjament de la dona han estat motius recurrents en els films d'entreteniment, sobretot des dels anys 60. El mercat videogràfic facilita que es puguin recuperar, en suport DVD, dos exemples peculiars de corrents canònics: *Cry wolf* i *La caza del asesino*.

Fotograma de la pel·lícula 'La caza del asesino' / GERD OSWALD, 1958

MISTERI AMB SORPRESA

Rebecca o *Luz de gas* representen una antiga tradició que barreja el goticisme, la literatura romàntica i la novel·la de misteri. Si Virginia Woolf reclamava una cambra pròpia, aquesta mena de *female gothic* cinematogràfic proposava malsons sensacionalistes amb quelcom de simbòlic: una habitació no és suficient si la casa està controlada per algú que et vol matar. Normalment, el mòbil era econòmic, però, en ocasions, partia de la psicopatia. Gairebé sempre es representaven les protagonistes femenines com a víctimes insegures i incompletes.

La victimització i l'assetjament de la dona han estat motius recurrents en els films d'entreteniment

Director de *Las dos señoras Carroll*, Peter Godfrey també va signar *Cry wolf*. En aquesta obra, la vídua d'un jove hereu revela la seva existència per reclamar la fortuna que administra, potser deshonestament, l'oncle del difunt. Ella i la seva cunyada hauran de viure en una mansió plena de secrets i d'habitacions tancades pel patriarca. No hi manquen els espectacles d'ombres o eficaces passejades per passadissos foscos, però la producció es diferencia del tòpic pel tarannà decidit d'una víctima heroïna i per un gir final tranquil·litzador. La seva durada prudent facilita que el visionat resulti gaudible.

MOMENT DE CANVIS

A finals de la dècada dels cinquanta, sembla que Hollywood va expandir la representació de la violència psicològica i sexual. La indústria era més insistent a l'hora d'explorar el costat fosc de la ment humana amb ficcions psicoanalítiques que substituïen el criminal professional per nous perfils. Obres d'autors rellevants, com *The sniper* o *Mientras Nueva York duerme*, n'eren exemples. Quan s'abordaven assassinats de dones, ja no sols s'explicaven les històries de marits encorbatats que enverinaven les seves esposes riques: cada vegada abundaven més els urbanites vençuts pel sentiment de fracàs social, per un ressentiment sexual que derivava en l'assassinat dels seus subjectes (o objectes) de desig.

Sovint, la sèrie B mostrava una gosadia especial a l'hora de tractar temes extrems. Sense arribar als extrems del cinema independent més precari, *La caza del asesino* és una producció modesta amb ocasionals aires *exploitation*. En els dos minuts inicials, ja barreja l'*eros* i el *thánatos*, exhibint dones en banyador i malalts mentals amb armes blanques. La pel·lícula mostrarà com la víctima, traumatitzada, oscil·larà entre dues figures dominants: el psiquiatra que l'ha tractada i un periodista que investiga uns crims d'aparent mòbil sexual.

Psicosis i *El fotógrafo del pánico* estaven a tocar. També s'acostava una nova era on l'incipient *thriller* psicològic modern derivava ràpidament cap a la successió d'assassinats, en subgèneres com el *giallo* italià i un cinema *slasher* que va desplaçar el protagonisme de la víctima al botxí, de la trama a l'escenificació quasi pornogràfica de crims. *La caza del asesino* representa els estadis inicials d'aquest canvi, com una certa erotització de l'assetjament que encara té un pes secundari: el plantejament general encara recorda molt el cinema negre.

Sovint, la sèrie B mostrava una gosadia especial a l'hora de tractar temes extrems

Malgrat les seves limitacions, l'obra destaca per una atmosfera especial, en part, nascuda de la personalitat etèria i al·lucinatòria del personatge principal. I fins i tot es poden localitzar dues escenes romàntiques amb un rar agosarament estètic, a més d'un ús generós de l'ocultació visual... potser nascut de les limitacions logístiques. Aquestes espurnes de creativitat no eviten que el film es recordi, sobretot, pel seu desenllaç... I per la seva mirada pintoresca a les malalties mentals. Els anys setanta, encara per venir, potser serien un punt culminant de l'erotització del patiment femení, amb l'esclat del cinema de presons per a dones, d'un cinema eròtic japonès amb especial tendència a representar violacions (en el cas d'alguns directors, amb vocació de denúncia) i d'altres subgèneres.

Filmografia
— Peter Godfrey, *Cry wolf* (Bang Bang Movies, 1945)
— Gerd Oswald, *La caza del asesino* (Bang Bang Movies, 1958)

Paisatges sonors

Sàgar Malé Verdaguer
@SagarMale

Qui hagi viatjat a l'Índia recordarà que el so és una part essencial de la vivència del viatge, com les imatges o les olors. L'any 2002, l'alemanya Hildergard Westerkamp va composar *Into Índia* per mostrar-nos que no hi ha res que ens apropi tant a aquest país com el so: "Parlo de la proximitat, de la quotidianitat, de la bellesa i d'allò sòrdid, de la tecnologia moderna i dels carros de bous. Aquestes són, precisament, les diferències extremes i les contradiccions que fan que la vida quotidiana de l'Índia tingui una intensitat que talla l'alè". El paisatge sonor, doncs, té la mateixa intensitat que una composició musical o una fotografia.

> El paisatge sonor, un gènere musical basat en l'enregistrament de sons reals, va néixer durant els anys 70 a Vancouver

WORLD SOUNDSCAPE PROJECT

El paisatge sonor, un gènere musical basat en l'enregistrament de sons reals, va néixer durant els anys 70 a la Universitat Simon Fraser de Vancouver. El col·lectiu World Soundscape Project (WSP), fundat per Ray Murray Schafer, on participaven Westerkamp, Barry Truax, Bruce Davis o Peter Huse, partia d'un principi: "De la mateixa manera que una fotografia emmarca un determinat entorn visual que pot ser analitzat detalladament i còmodament, un enregistrament sonor aïlla un entorn acústic i el converteix en un esdeveniment repetible, susceptible de ser examinat". Ferran Cuadras, responsable d'Arsonal, l'únic catàleg català d'art sonor, opina que el paisatge sonor té relació amb l'anomenat *efecte sharawadji*, una sensació contemplativa que experimenta la viatgera en observar el so d'un paisatge. Aquesta experiència va portar el col·lectiu WSP a fet gires de gravacions a ciutats específiques de Suècia, Alemanya, França, Itàlia o Escòcia per documentar les *marques sonores* que caracteritzen cada ciutat i els canvis acústics.

CAP A L'ECOLOGIA SONORA

Als anys 50, músics com Pierre Schaeffer o Pierre Henry ja composaven música partint de sons reals concrets. Però la diferència entre l'anomenada *música concreta* i el paisatge sonor és que aquest darrer manté recognoscible el seu referent sonor i li dóna una importància central, mentre que la música concreta pren la realitat com a punt de partida per reelaborar-la, fent-la irrecognoscible.

És als anys 90 que es forma el World Forum for Acoustic Ecology (WFAE), que planteja l'anomenada *ecologia sonora*, una actitud ètica i compromesa, vinculada a l'ecologia i a la seva crítica a la destrucció del paisatge de la mà de l'home. Es reivindicava un equilibri més gran de les fonts sonores que emergien dels paisatges naturals i urbans. Ferran Cuadras comenta que, partint de l'anomenat *acoustic design* es "persegueix el descobriment i el desenvolupament de tècniques com les de corregir, reformar o renovar la naturalesa social, psicològica i estètica de l'entorn acústic i, per tant, del paisatge sonor".

> "Un enregistrament sonor aïlla un entorn acústic i el converteix en un esdeveniment repetible, susceptible de ser examinat"

L'artista Jana Winderen copsa els sons de la natura, matèria primera de les seves creacions / LAURA HARRINGTON

EVOLUCIÓ DEL PAISATGE SONOR

Actualment, el paisatge sonor té una evolució molt plural: des de l'ús del so sense manipulació, o amb manipulació electrònica, fins a la mescla d'aquest amb música; des del treball de paisatge sonor pur, al seu simple ús barrejant altres tècniques.

La noruega Jana Windere, que s'ha dedicat a les gravacions de glaceres i sons subaquàtics, comentava en una entrevista per *Wire*: "Som una part del tot que constitueix el planeta, no *a part*, sinó *una part*. Necessitem ser més respectuosos i entendre que altres criatures perceben altres coses. Podem aprendre, si ens acostem en lloc d'estar tan autoabsorbits". El xilè Luís Barrié treballa en gravacions antropològiques que exploren la importància de l'oralitat en el cant del poble Maputxe de sudàmerica, o recorreguts sonors per l'illa de Pasqua, al Pacífic. "Són els processos de percepció i de jerarquització els que poden convertir aquests documents audibles en veritables imatges evocadores, elements d'unicitat comuna, una prova intangible de la nostra memòria col·lectiva".

També hi ha col·lectius de denúncia social com Ultra-Xarxa que, en treballs com *Structural Adjustements*, critiquen l'especulació immobiliària a Los Angeles amb so. "Ultra-Xarxa llegeix les parets, especialment aquelles que estan condemnades a la demolició: compte amb els burócrates d'administració de crisis perquè la crisi és el que els dóna el poder sota l'aparença del dret".

POCA BROMA.

Líders

Ja no queden líders com els d'abans. El poble es confon quan pensa en els lideratges: pensa en la capacitat de guiar la societat cap al futur i en altres cursileries per l'estil. Però, als líders de debò, només els defineix la capacitat d'aguantar en situacions adverses i de manegar i remoure amb impunitat. Són més serps que lleons, més paneroles que àguiles; i el poble, que va amb el lliri a la mà, encara no ho ha entès. Per això mateix Franco era l'exemple perfecte i ho va saber condensar en aquella magnífica frase: "Vostè faci com jo i no es fiqui en política". Per això mateix tots respectàvem Carrillo, fins i tot els franquistes menys intel·ligents. L'escriptoret aquell català l'ha titllat d'heroi de la retirada, però, de fet, l'única cosa que va fer Carrillo va ser aguantar fins al final. També González, Fraga i, si m'ho permeten, jo mateix. Però, avui, em fa l'efecte que són tots idiotes i es pensen que el poder els fa invisibles. No han après a fer amb discreció allò que la meva generació vam saber fer entre bambolines mentre es representava el gran espectacle de la transició. La meva filla, sense anar més lluny. La meva filla i l'imbècil del meu gendre s'han cregut tan alts i tan guapos que es pensaven que ningú no els podia posar la mà a la cara. I ara es troben amb un jutge irreverent que els ha demostrat que cal fer les coses bé. Pensava que la nena havia après a rentar la roba bruta, que era la més intel·ligent dels tres, però, fins i tot els líders perdem reflexos amb els anys. Em pregunto què n'haurà tret, de tots aquests anys treballant a La Caixa. J.C.

Selecció de personal

Com cada matí, la senyora Solé, encarregada de selecció de personal, feia passar els candidats i les candidates. No acabava de trobar ningú que li fes el pes i ja havia començat a rebre pressions des de la direcció. I és que es tractava d'un lloc de feina prou bo: a canvi d'una centèsima part del sou mínim interprofessional, la persona elegida obtindria tots els avantatges de poder treballar des de casa muntant grapadores.

"Primer, hauran d'emplenar aquest full; després, faran un psicotècnic, una entrevista personal i una dinàmica de grup". El senyor Alamant, el candidat amb menys possibilitats, estava molt nerviós. Ja havia passat per aquell trànsol moltes vegades i no volia deixar passar cap oportunitat. Va llegir l'enunciat de la proposta de la dinàmica de grup: "Ets dins d'una barca que s'enfonsa enmig de l'oceà amb la resta de candidats. Sou lluny d'una illa que hi ha a la vista. S'apropen aletes de tauró al voltant de l'embarcació i el pes dels tripulants fa que cada cop hi entri més aigua. Com et salvaries?"

Ja se la coneixia, aquesta història. Ara venia quan els rivals s'esplaiaven amb les seves arts oratòries i aconseguien el que, per a ell, semblava cada cop més impossible: una feina.

Així que va esperar el moment en què tothom estava concentrat, va treure la pistola de l'interior de l'abric i els va matar tots: un rere l'altre, a excepció de la senyora Solé, que tremolava de dalt a baix. No podia reprimir la repugnància que li causava aquell individu: sense escrúpols, sense consciència, sense que li importés cap d'aquelles persones que havia mort... i tot només per una feina eixarreïda de quatre rals? Mirava amb horror com s'eixugava una taca de sang de la solapa de l'americana, molest, com si fos una cagada de colom.

De fet, ja havia començat a marcar el número de la policia, però l'instint li va fer veure clar que s'equivocava, sort del seu olfacte professional! Va canviar d'opinió i va trucar a direcció. Després d'explicar tot el que havia succeït, va rebre la felicitació més autèntica que havia rebut mai: "L'enhorabona: ha sabut trobar el candidat ideal!".

Uns dies més tard, el senyor Alamant rebia les primeres peces i la senyora Solé, un sucós augment de sou. GUILLEM PELEGRÍ

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

EPIC FAIL

Masclisme a les xarxes. Part II

A questa setmana, volem ressaltar dos episodis de resposta al masclisme a través de les xarxes. El primer, al diputat del PSOE @NachoSAmor, que comparava la legitimitat d'un *escrache* amb violar Monica Bellucci. La resposta de la xarxa va ser tan ràpida que es va passar dies intentant justificar la seva *broma* i va deixar de piular. Va ser expulsat de la xarxa.

L'altra va ser a l'escriptor @_enriqueRubio, que en un bloc defensava que les dones que es pinten els llavis o es posen minifaldilla han de comptar amb la possibilitat de ser violades. Mitja hora després, el seu compte va ser suspès per la pressió de la xarxa. En contra d'un molt tòpic estès, les xarxes no necessàriament han d'estar dominades pel *garrulisme* masclista.

Memes feministes: memesfeministas.wordpress.com

CIBERESPAI

Bitcoin

Bitcoin és una moneda virtual, anònima i descentralitzada. No està subjecta a cap autoritat central i està dissenyada per evitar la censura o el control estatal. Va sorgir l'any 2009 a partir de l'article d'un misteriós matemàtic que va demostrar que hi pot haver un sistema monetari distribuït i ferm basat en el xifratge (la criptografia), un sistema en què les usuàries estableixen una xarxa d'intercanvi de claus.

Des de llavors, el seu ús s'ha popularitzat a la xarxa, hi ha moltes webs que accepten pagament amb Bitcoins, el seu canvi fluctua diàriament davant el dòlar o l'euro i fins i tot es parla d'una bombolla que podria desinflar-se. Preocupa als estats perquè, amb Bitcoin, es podrien evitar episodis de censura econòmica i política com la que va patir Wikileaks quan Visa i Paypal van bloquejar les donacions a aquesta organització. Per altra banda, Bitcoin és una moneda virtual abstracta i interplanetària oberta a tot tipus d'ús de mercat, que permet fer compres anònimes i, per tant, ocultar transaccions d'una legalitat i un ètica dubtoses. Tot i que, cal dir-ho tot, les grans màfies i els règims autoritaris tampoc no tenen grans problemes per practicar l'evasió fiscal i la corrupció amb les monedes oficials.

Bitcoin no és una moneda social que garanteixi una economia justa o local. Per tenir una perspectiva socialment responsable i compromesa en relació amb les monedes virtuals i conèixer altres monedes virtuals lliures i sistemes híbrids, pots consultar: www.dyndy.net.

SOFG

Què es un DDoS?

Segur que alguna vegada has sentit parlar d'una web o una companyia que ha patit un *atac* DDoS. Què vol dir això? Imagina que vas al mercat i, quan preguntes al botiguer "qui és l'últim?", abans que ningú et respongués, una altra persona ho tornés a preguntar i un altra i un altra i un altra... fins que el botiguer no donés a l'abast i li fos impossible atendre totes les peticions alhora. Es tornaria boig i acabaria tancant la parada.

El nom DDoS, acrònim de *Distributed Denial of Service*, funcionaria d'una manera semblant. Consisteix a visitar de manera massiva una web fins que col·lapsa i no pot oferir un servei. Les usuàries d'Internet s'organitzen i, en un moment determinat, visiten una pàgina en concret fins que cau. Es tracta d'una activitat completament legítima i inofensiva i que seria la traducció al ciberespai d'una manifestació a l'espai públic o un piquet informatiu. Tot i els intents de criminalització dels estats i els governs, no es pot criminalitzar visitar una web.

El col·lectiu Anonymous utilitza habitualment el DDoS per manifestar-se contra governs o corporacions que retallen les llibertats a Internet. Per això fa servir un programa que es diu LOIC, que automatitza el procés de visitar una web fins que es col·lapsa.

Si vols saber més: ca.wikipedia.org/wiki/LOIC

TUIT ROSA

"Thatcher: ding-dong the witch is dead"

"El dia que va morir Margaret Thatcher" és el títol de diverses cançons. Doncs, el dia que va morir, la xarxa va reaccionar de manera sorprenent: un munt de gent va començar a recordar els grups i les cançons escrites contra ella. Aquí una *playlist* amb 30 *temassos* amb il·lustres com The Specials, Dub Syndicate, Exploited, Morrisey, Billy Bragg...

THATCHER'S DEATH PARTY — ves.cat/elca
POP BRITÀNIC CONTRA LA THATCHER: — ves.cat/elct
BALLAREM SOBRE LA TOMBA DE LA SENYORA THATCHER: — ves.cat/elda

DARTH VADER

Wikileaks

A questa setmana, Wikileaks ha publicat més d'1,7 milions de documents diplomàtics secrets dels Estats Units que daten dels anys 70. La característica d'aquests arxius és que eren "papers desclassificats" als quals només es podia accedir com a documents individuals o en pdf. A la pràctica, això feia que fos gairebé impossible estudiar-los. Fent un exercici de paciència i enginyeria inversa, han estat anys digitalitzant-los i introduint-los al seu buscador. Ara, no només es poden consultar per àmbits, sinó que també es poden relacionar uns i altres, de manera que es pot dur a terme una veritable investigació. Es tracta d'un bon exemple de com l'*open data* obre nous horitzons pel periodisme ciutadà.

Els cables cobreixen el període entre 1973-1976 i inclouen missives enviades o rebudes pel secretari d'Estat dels EUA de l'època, Henry Kissinger. Posen al descobert episodis de la guerra freda com la fi de la guerra del Vietnam, el cop d'estat contra Salvador Allende i el suport a les dictadures de Pinochet i Franco o, també, el paper de Juan Carlos I com a confident dels EUA i preferit de Washinton a l'inici de la transició.

AGENDA

Jornades Revolució 3D

13, 14 I 15/04 BARCELONA

Explosió d'alternatives, solidaritat, suport mutu, acció i coordinació col·lectives al centre de Barcelona

Programa: DS 13/4 13h Vermut popular i paella 16h Noves formes de producció cinematogràfica 16h Festa aniversari Kuarentena 19h EAM MC'S (Exèrcit d'Alliberament Musical) 20h Concert d'Àrid 21h Concert: Ai Marai 22h Sopar popular 23h Cabaret de teatre DG 14/4 Distribuïdores i serigrafies 8h Esmorzar amb xocolatada 9h Biblioteca de la Evasión + Galeria d'Art fugaç + Anarcoteka 11h xerrada: Rescat 11h Taller de Javascript 12h Activitat: Rereguarda en Moviment 12:30h Les ciències a la societat de la (des)informació: VIH/Sida 14h Dinar popular 16h ProjectA Teatre social presenta *Memòries* 16h Taular rodona: projectes rurals 18h El Raval, viver històric de llibertaris 18h Teatre fòrum a càrrec de la Xixa Teatre 20h Assemblea general 21:30h Sopar popular 22:30h Companyia Zero en Conducta: Fragmentos de Nymio 23h Jam poètica DL 15/04 9h Esmorzar popular 10h Presentació del col·lectiu ESFA 10h Taller de plantilles 11h Qüestionant i desafiant la cultura de la monogàmia 12h Software lliure i anarquisme 12:30h Les ciències a la societat de la (des)informació: canvi climàtic 14h Dinar popular 16h Taller de teatre de l'oprimit 16h Xerrada moviments estudiantils 17h Xerrada: Oficina per l'okupació 19h Presentació del llibre *Grups autònoms, una crònica armada de la transacció democràtica* 20h Conseqüències del motí de Quatre Camins, a càrrec de José Solís 20h Xerrada tecnologia i gènere 21:30h Sopar popular. Concert del cantautor Pedro Batalla 22:30h Actuació de rap combatiu: Kronstadt 23h Cabaret Rebétiko Tango 23:59h Hackinthenight

Més info i llocs: revolucio3d.wordpress.com

DJ11/04

BARCELONA

Xerrada: 'Iaioflautes: envelliment combatiu'
19h Biblioteca Trinitat Vella
C. Galícia, 16

Xerrada: 'Per un 1 de maig combatiu: No pagarem la seva crisi'
19h Insula Utopia C. Pablo Iglesias, 88
Amb Isa Garnika, SP de la CGT Catalunya

BURJASSOT

Concentració d'homenatge a Guillem Agulló
19h Plaça de l'ajuntament

GRANOLLERS

Presentació del llibre: 'La revolución de los comités: hambre y violencia en la Barcelona revolucionaria. De junio a diciembre de 1936'
19h Anònims, menjars i pensars
C. Ricomà, 57

MARTORELL

Xerrada: 'L'estafa de la crisi i la resposta indignada'
19h Escola Mercè Rodoreda
Camí Fondo, s/n

DV12/04

BARCELONA

Taula rodona: 'La geopolítica de la independència. El procés en el context global'
19h Casal Independentista Jaume Compte de Sants. C. Muntadas, 24
A càrrec de Jaule López, Lluc Salellas i Albert Royo. Moderada per Jordi Fexas

GIRONA

Activitats a Kan Kolmo
11h Taller de serigrafia ambulant
19h Cafeta Post Porno. Presentació del fanzine 'Flora y fauna vaginal'
CSO Kan Kolmo C. Carme, 41

MATARÓ

Setena Nit de glosa a l'Atzucac
22h Taverna Atzucac. C. Carreró, 31

TARRAGONA

Concert feminista amb Falocrácia, Born to hate i Pd's
00h Sala Dirty - TAU, Port Esportiu

VALÈNCIA

Xerrada: 'La repressió als antifeixistes'
19h Casal Obrer i Popular Francesc Santacatalina. C. Salvador Ferrandis Luna, 43

PALMA

Quart aniversari de RÀDIO77
19:30h Ateneu Popular de Palma
C. Ausiàs March, 5C baixos

DS13/04

BARCELONA

Vallcarca: Què fem amb el parc de La Farigola número 19?
11h Assemblea oberta amb tallers d'autoconstrucció, activitats lúdiques, xocolatada i música en viu

Combinat de circ 47 'L'art de poder volar'
21h Ateneu Popular de 9 Barris
C. Portlligat, 11-15

BURJASSOT

Actes d'homenatge a Guillem Agulló
19h Manifestació Nacional 20h Acte d'homenatge 21h Sopar popular 22h Concert amb Feliu Ventura, acústic d'Obrint Pas i Atzembla. Plaça de l'ajuntament

GIRONA

Xerrada: 'Vulneració de drets a les presons'
18h Centre Cívic Can Ninetes. C. Santa Eugènia, 146. Amb Andrés Garcia, de la Coordinadora per la Prevenció de la Tortura, i José Solís, víctima de tortures a Quatre Camins
Org: Grup antirepressiu de Girona

GRANOLLERS

Concert: Pribiz
23:30h Anònims. C. Ricomà, 48

DG14/04

BARCELONA

Presentació de la campanya "Ni set, ni un, ni mig ni cap"
Programa 11:30h Taller antirepressiu 12:30h Jocs 14h Dinar 16h Presentació de la campanya de suport a les encausades per la vaga general al Clot 16:30h Xerrades Can Masdeu. Camí de Sant Llàtzer

DL15/04

REUS

Pel·lícula: 'La Dignidad de los Nadies' de Pino Solanas (Argentina 2005)
20:30h Bar Campus. C. Sant Llorenç, 11
Org: Assemblea Popular de Reus

DM16/04

BARCELONA

Xerrada: 'No Fracking al territori'
19h AVV Eixample Esquerra.
Av. Roma, 139

FREQÜÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | **Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona** www.contrabanda.org | **Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona** www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web) Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107,1FM Nou Barris (Barcelona)** www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos (només web) Terrassa** www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com | **Ràdio 90 101.4FM Olot** www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org | **Radio Malva 105FM València** www.radiomalva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioaktivafm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** http://radiobalamanresa.wordpress.com

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** http://sants.tv **Gramenettv Gramenet del Besós** www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a **www.latele.cat**. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 20:30h. Notícies 1
DIMARTS: 20:30h. Tv Animalista
DIMECRES: 20:30h. Contra-Infos
DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas? El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua
DISSABTE: 22h. Cineclub 1
DIUMENGE: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 11
Temperatures a l'alça i ambient plenament primaveral. La mànigа curta serà imprescindible a les hores diürnes.

DIVENDRES 12
Els termòmetres s'enfilaran definitivament. S'ensumarà l'estiu a les comarques del prelitoral. Valors de 25 graus.

DISSABTE 13
Més sol i més calor durant tot el dia. Fresqueta a les nits i algunes boires enganxades a les platges.

DIUMENGE 14
Ambient estable, calor a les hores centrals i núvols en augment a les comarques de Ponent al llarg de la tarda.

DILLUNS 15
Un front inestabilitzarà la situació durant el matí, amb tempestes al migdia i a la tarda a les comarques de la meitat nord.

DIMARTS 16
Torna l'anticicló i les temperatures es recuperen de la refrescada nocturna. Sol i boires a les comarques litorals.

inDirecta

/ A. T. R.

«El Campament de la Dignitat és l'únic lloc on els sahrauís hem pogut viure en llibertat»

Aina Torres Rexach
@La_Directa

Com és el dia a dia d'una persona sahrauí a la zona ocupada?
Moltes famílies tenen por de la policia. Qualsevol sahrauí d'Al-Ayun, a la zona ocupada, veu agents cada dia. A més, des de ben petits, els infants prenen consciència que viuen en un país ocupat perquè els professors no els tracten igual que als alumnes marroquins. Hi ha moltes polítiques contra la població sahrauí: respecte a l'idioma, la cultura... Tant és així que no hi ha cap universitat a la zona ocupada; a més, els colons marroquins sovint maltracten els sahrauís i, mentre ells tenen feina, els sahrauís no.

Com va sorgir el campament de Gdeim Izik?
El 2005, vam iniciar protestes pacifiques contra el règim marroquí per reivindicar els nostres drets polítics i econòmics. Hi van haver moltes víctimes, presos polítics i violacions de drets humans. De fet, entre el 2005 i el 2010, el bloqueig informatiu va ser tan fort que, tret d'alguna poca gent, la majoria no va tenir coneixement que hi havia un poble que lluitava pels seus drets. Aleshores, vam decidir fer alguna cosa gran per fer-nos visibles. D'aquí va sorgir el Campament de la Dignitat de Gdeim Izik, amb més de 20.000 persones. Mai no havia vist tants sahrauís junts en un mateix lloc.

Què ha significat pel poble sahrauí?
Va ser històric, el campament és l'únic lloc on els sahrauís hem pogut viure en llibertat. L'ocupació marroquina, però, va intentar sembrar la por amb molts controls i va matar un nen de catorze anys quan intentava entrar al campament per una altra porta. El 8 de novembre de 2010, a les 5:50h de la matinada, van entrar disparant, tirant gasos lacrimògens i aigua calenta, també des d'helicòpters. En total, van causar tres morts, a més de cremar totes les haimes i provocar desenes de violacions, tortures i l'empresonament de més de 200 persones.

> "Malauradament, els interessos econòmics estan per sobre dels drets humans i del dret a l'autodeterminació dels pobles"

A tu et van detenir i no era la primera vegada que ho feien ni que paties tortures...
Quan tenia disset anys, vaig entrar per primera vegada a la comissaria per haver participat en una manifestació pacífica a la sortida de l'escola. I després també he estat diverses vegades arrestat i torturat, l'última pels fets del campament. A qualsevol sahrauí que detenen, el torturen només introduir-lo al vehicle, a més de deixar-lo sense roba, posar-li benes als ulls i agredir-lo sexualment amb porres i ampolles de vidre. Pots estar tres setmanes detingut sense que la teva família sàpiga res de tu. Sense oblidar les dures condicions de les presons marroquines, on s'apila moltíssima gent i els reclusos emmalalteixen per les males condicions del menjar.

Hi ha hagut un abans i un després del campament de Gdeim Izik?
Podríem dir que la primavera àrab va començar amb el campament de Gdeim Izik. Abans, poca gent parlava de la lluita dels sahrauís, mentre que, ara, molts joves sahrauís han perdut la por i estan animats a lluitar per la llibertat del seu país.

Estàs condemnat a cadena perpètua, però no te n'amagues. No tens por?
Si m'amago, no serviré de res. Almenys així puc treballar perquè la comunitat internacional sàpiga què està passant a la zona ocupada del Sàhara. Ho he de fer pels meus companys i pel meu país. A més, no crec que l'Estat espanyol accepti l'extradició perquè s'ha demostrat que el judici on em van condemnar va ser il·legal, un judici polític contra activistes dels drets humans.

Però l'Estat espanyol, entre altres governs occidentals, no ha condemnat les sentències...
No ho ha fet perquè, com altres països, té interessos econòmics al Marroc; uns interessos que, malauradament, estan per sobre dels drets humans i del dret a l'autodeterminació dels pobles.

Hassanna Aalia

Sahrauí condemnat a cadena perpètua

Hassanna Aalia és un dels 25 activistes sahrauís condemnats a duríssimes penes de presó per un tribunal militar del Marroc arran de la seva participació al Campament de la Dignitat de Gdeim Izik, als afores d'Al-Aaiun, al Sàhara Occidental. Durant el desmantellament del campament, que va provocar tres víctimes mortals i nombroses persones ferides, les forces militars marroquines van detenir centenars de sahrauís. Entre la gent detinguda hi havia Hassanna Aalia, de 24 anys, que va ser jutjat en dues ocasions i deixat en llibertat per manca de proves. Va aprofitar aquest fet per viatjar al País Basc, on viu actualment. Posteriorment, però, el tribunal l'ha condemnat a cadena perpètua. Davant d'això, nombroses organitzacions de prestigi com Human Rights Watch, Amnistia Internacional i IAJUWS, a més de diverses observadores i juristes internacionals, han denunciat el judici.